

Digital Annonce
Aabenraa Kommunes hjemmeside

Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 17-01-2020
Sagsnr.: 19/48966

Kontakt: Nikolaj Mazanti Aaslyng
Direkte tlf.: 7376 8100
E-mail: nmaa@aabenraa.dk

Miljøgodkendelse af Kvægbruget "Bjolderupgård" på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 17. januar 2020 meddelt miljøgodkendelse til kvægbruget "Bjolderupgård" på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til følgende eksisterende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper samt tekniske anlæg og opbevaringsanlæg:

- Kostald A
  - 2.685 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
  - 94 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
- Kælvningsstald
  - 110 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
  - 670 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Stald C
  - 134 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.
  - 2.262 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Gl. stald
  - 187 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
  - 218 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.

Desuden meddeles der miljøgodkendelse til at etablere:

- Rundbuehal
  - 30 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.
- Ny forlængelse:
  - Enten
    - 1.354 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

- Eller
  - 677 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
  - 677 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 17. januar 2020 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 14. februar 2020, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens klagevejledning som ses i miljøgodkendelsens kapitel C.

Venlig hilsen

Nikolaj Mazanti Aaslyng
Agronom

Miljøgodkendelse af kvægbruget
"Bjolderupgård",
Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev

§ 16a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v.

Godkendelsesdato:
17. januar 2020

**Aabenraa Kommune
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø og Team Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet (direktivet for projekter der kan have en væsentlig virkning på miljøet) skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 1 foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

Husdyrbruget på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne.

Husdyrbruget har udover VVM-pligt, krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) for at ammoniakemissionen begrænses.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som under kapitel E. Den er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse.....	5
Baggrund og særkender for afgørelsen	6
Landskabelige værdier	7
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
Erhvervsmæssigt nødvendigt.....	8
Natur.....	8
Jord, grundvand og overfladevand	9
Lugt	10
Emissioner og gener.....	10
Bedste tilgængelig teknik (BAT)	11
Øvrige krav	11
Samlet vurdering	11
Lovgrundlag	12
Udnyttelsesfrist.....	12
Revurdering af miljøgodkendelsen.....	12
Retsbeskyttelse	12
Andre tilladelser og dispensationer	12
B. Vilkår for husdyrbruget	13
Afgørelse	13
Indretning og drift	13
Lugt.....	15
Øvrige emissioner og gener.....	15
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	17
Egenkontrol	17
Beredskabsplan	17
C. Offentlighed og klagevejledning.....	18
Annoncering.....	18
Naboorientering og partshøring	18
Annoncering og afgørelse.....	18
Klagevejledning	18
D. Kommunens bilag.....	20
Lugtkonsekvenszonen	20
Høringssvar.....	21
Aabenraa Kommunes svar til høringssvaret.....	22
E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 1.....	24

Datablad

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: 17. januar 2020

Sagsbehandler, miljø: Nikolaj Mazanti Aaslyng

Kvalitetssikring, miljø: Susanne Niman Jensen

Sagsbehandler, natur: Søren Lyngdal H. Christensen

Kvalitetssikring, natur: Jon Kjær Jensen

Miljøkonsekvensrapport: Miljørådgiver Henriette Fries, LandboSyd

Sagsnr.: 19/48966

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget "Bjolderupgård" efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 1 på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev, matr. nr. 93 Raved, Bjolderup til produktion af malkekøer med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Eksisterende staldanlæg

Der godkendes følgende produktionsarealer:

- Kostald A
  - 2.685 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
  - 94 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
- Kælvningsstald
  - 110 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
  - 670 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Stald C
  - 134 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.
  - 2.262 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.
- Gl. stald
  - 187 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).
  - 218 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.

Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg

Der godkendes følgende gødningsopbevaringsarealer:

- 3.225 m² gyllebeholdere
  - Gyllebeholder 1 på 1.100 m³ og et overfladeareal på 282 m²
  - Gyllebeholder 2 på 2.030 m³ og et overfladeareal på 484 m²
  - Gyllebeholder 3 på 3.200 m³ og et overfladeareal på 759 m²
  - Gyllebeholder 4 på 3.200 m³ og et overfladeareal på 725 m²
  - Gyllebeholder 5 på 4.994 m³ og et overfladeareal på 975 m²
- 100 m² møddingsplads

Der godkendes følgende nye anlæg:

Der godkendes følgende nye produktionsarealer:

- Rundbuehal
  - 30 m² produktionsareal til kalve, under 6 måneder på dybstrøelse.
- Ny forlængelse:
  - Enten
    - 1.354 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
  - Eller
    - 677 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på dybstrøelse.
    - 677 m² produktionsareal til malkekøer, kvier og stude på fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Øvrige anlæg

Desuden indgår der i det miljøgodkendte husdyrbrug:

- Et teknikrum
- En maskinlade
- Et plansiloanlæg

Det godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldene i figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde og gødningsopbevaringsbeholdere.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Det ansøgte ligger i umiddelbar tilknytning til det eksisterende anlæg, og etableres i jordfarve, som resten af det eksisterende byggeri. Den nye forlængelse, kalvehytterne og rundebuehallen, vil alle være afskærmet af eksisterende anlæg, og ejendommen vil derfor ikke komme til at syne af mere på grund af udvidelsen.

Området rundt om ejendommen er domineret af store landbrugsflader samt læhegn, hvilket gør at Bjolderupvej 82, er afskærmet mod vest, nord og sydøst af læhegn.

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller medføre andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema nr. 210 269, version 2, ansøgerscenarie nr. 211 361 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik

Kvægbruget "Bjolderupgård", fik den 2. september 2010 miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven til 750 malkekøer, 58 kvier, 173 småkalve og 346 tyrekalve. I forbindelse med miljøgodkendelsen blev der godkendt en ny stald til malkekøer, en forlængelse af den eksisterende kostald, etablering af en malkestald, forlængelse af kælvningsstalden, etablering af en kalvestald, etablering af en gyllebeholder og en opsamlingsbeholder til ensilagesaft/regnvand. Derudover blev det godkendt at plansiloanlægget kunne udvides og at der kunne etableres et maskinhus.

Den 2. maj 2011, blev der meddelt tilladelse til midlertidigt at lade stald 1.1.6 huse opdræt i stedet for malkekøer.

Den 6. december 2012, blev der meddelt tilladelse til, at en endnu ikke etableret gyllebeholder kunne etableres et nyt sted i forhold til det tidligere godkendte.

Den 26. marts 2014 fik ejendommen en accept af anmeldelse om etablering af en saftbeholder til ensilagesaft.

Den 1. april 2016 blev tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddelt. I tillægget blev der givet godkendelse til en udvidelse af dyreholdet til 420 malkekøer, 78 årsopdræt (0-4 mdr.), 392 årsopdræt (4-24 mdr.) og 235 tyrekalve. I forbindelse med tillægget blev der givet godkendelse til følgende bygningsændringer: etablering af en ny møddingsplads, stald "C" må benyttes permanent til opdræt, etablering af et nyt velfærdsafsnit til kælvkøer, den gamle kostald inddrages til kalve og godkøer, den nye del af maskinhuset anvendes til vinteropstaldning af kalve, ensilagepladsen udvides, malketanken udskiftes, og der sker en udvidelse af antallet af køer i den eksisterende kostald i forbindelse med at malkerobotterne fjernes.

Aabenraa Kommune har den 21. august 2019 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af kvægbruget på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev. Ansøger planlægger at udvide kælvningsstalden med et rent dybstrøelsesafsnit til at starte med, og så inden for 6 år at ændre halvdelen af den nye forlængelse til et staldafsnit med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Derudover ønsker ansøger at komme over på den nye husdyrregulering, så der kan være en produktion efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes, så der kan produceres uden begrænsninger i alder, mælkeydelse, samt antal dyr på stalden. Endvidere ønsker ansøger godkendelse af opstillede kalvehytter og rundbuehal på det eksisterende betonareal mellem gyllebeholderne og kostalden.

Landskabelige værdier

Nybyggeri og placering af anlæg

"Ny forlængelse" etableres, med samme farve og materialevalg som de eksisterende bygninger, i forlængelse af den eksisterende kælvningsstald, og etableres først med dybstrøelse i hele tilbygningen, og indenfor en 6 årig periode ændres halvdelen af stalden til sengestald med fast drænet gulv med skab og ajlefløb.

I forbindelse med denne godkendelse, lovliggøres placering af kalvehytterne og rundbuehallen. Kalvehytterne og rundbuehallen placeres på betonpladsen mellem gyllebeholderne og kostalden.

Det ansøgte ligger i umiddelbar tilknytning til det eksisterende anlæg, og etableres i jordfarve, som resten af det eksisterende byggeri. Den nye forlængelse, kalvehytterne og rundbuehallen, vil alle være afskærmet af eksisterende anlæg, og ejendommen vil derfor ikke komme til at syne af mere på grund af udvidelsen.

Området rundt om ejendommen er domineret af store landbrugsflader samt læhegn, hvilket gør at Bjolderupvej 82, er afskærmet mod vest, nord og sydøst af læhegn.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil ske en forringelse af det visuelle indtryk eller hvordan landskabet opleves når det ansøgte etableres.

Kommunalplaner

Ejendommen er delvist beliggende inden for udpegningen kirkelandskaber kommuneplanen 2015. I kommuneplanen står der følgende om kirkelandskaber: *"I kirkelandskabet kan der kun opføres bygninger eller tekniske anlæg m.v., hvis byggeriet eller anlægget ikke visuelt slører eller forringer indblikket til kirken eller virker forstyrrende på kirkens nære omgivelser."*

Ud fra beskrivelsen i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1, vurderer Aabenraa Kommune at etableringen af den nye forlængelse og lovliggørelse af betonplads til kalvehytter og rundbuehallen ikke strider mod kommuneplanen. Aabenraa Kommune vurderer dette, da

den nye forlængelse af kælvningsstalden vil være skjult bag de eksisterende bygninger, at forlængelsen ikke blive højere end de eksisterende bygninger. Betonpladsen til kalvehytterne og rundbuehallen er begge skjult bag eksisterende anlæg. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at udvidelsen af kvægbruget på Bjolderupvej 82, ikke vil forringe indblikket til kirken eller virke forstyrrende på kirkens nære omgivelser.

Ejendommen er delvist beliggende inden for udpegningsområdet "Lavbund Klasse I – Stor risiko for okkerudledning".

Aabenraa Kommune vurderer, at da der etableres yderligere dræn i forbindelse med etableringen af den nye forlængelse af kælvningsstalden, vil udvidelsen ikke stride mod bygge- og beskyttelseslinjen for udpegningsområdet "Lavbund Klasse I – Stor risiko for okkerudledning".

Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor andre bygge- og beskyttelseslinjer.

Samdrift

Ansøger ejer også Rebbølvej 28, 6392 Bolderslev.

Aabenraa Kommune vurderer, at Bjolderupvej 82, ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet til husdyrholdet på Rebbølvej 28, da ejendommene kan drives og sælges uafhængigt af hinanden, og da ejendommene har hvert sit ejendomsnummer.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af kælvningsstalden og inddragelse af betonarealet til kalve, samt godkendelse af de øvrige staldarealer efter den nye husdyrbruglov, er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen, da en godkendelse af staldenes produktionsareal i stedet for antal dyr vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder dermed kan optimeres.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at ansøgningen medfører, at ejendommen kan følge med strukturudviklingen i dansk landbrug og nedbringe miljøbelastningen pr. produceret enhed.

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrense, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyr-godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres følsomhed overfor ammoniak jf. nedenstående tabel.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtelserne.

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Der er en række § 3-beskyttede søer og enge, som modtager en forøget deponering af ammoniak af det ansøgte. Heraf modtager naturpunkt 8, som er en § 3-eng, den største merdeponering på 0,3 kg N/ha/år. Da merdeponeringen er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme ændringer i tilstanden af den beskyttede natur i bedriftens nærhed som følge af det godkendte.

Fredede områder & beskyttelseslinjer

Bedriftens gyllebeholdere, møddingsplads og en af staldene ligger overlappende med den kommunale udpegning for områder med særlige økologiske forbindelser. Der bygges dog ikke nyt i det ansøgte indenfor udpegningen, hvorfor det ansøgte ikke er i strid med kommuneplanen.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste område er Natura 2000-område nr. 98 'Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose', der består af fuglebeskyttelsesområde F62. Området ligger cirka 3,5 km syd for bedriften.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområdet, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyr eller planter beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyr eller planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af det der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.12 og 4.13, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugt

Der stilles vilkår til at der skal opretholdes en god staldhygiejne på ejendommen. Når der opretholdes en god staldhygiejne, vurderer Aabenraa Kommune, at lugtgenerne for nærmeste nabo, samlet bebyggelse, lokalplanlagte område og byzone er overholdt, både når der i "Ny forlængelse" er rent dybstrøelse, og når der er et staldafsnit med dybstrøelse og et staldafsnit med fast drænet gulv.

Emissioner og gener

Rystelser

Aabenraa Kommune stiller ikke vilkår til rystelser fra ejendommen, da Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af den vedlagte miljøkonsekvensrapport, at der ikke vil være væsentlige gener for naboerne og væsentlige indvirkninger på miljøet ved evt. rystelser fra ejendommen.

Der stilles dog vilkår om at ejendommen ikke må medføre væsentlige gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter retningslinjerne fra Aarhus Universitet.

Transport

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af miljøkonsekvensrapportens kapitel 3.7.5 og 4.9, at antallet af transportere og til og fra kørselsforholdene er tilstrækkelig beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at den stigning i antallet af transportere der forventes at være, er af underordnet betydning og ikke vil medføre øget gener for de nærmeste naboer.

På baggrund af ovenstående vurdering, stilles der ikke vilkår til transportere til og fra ejendommen. Dog stilles der vilkår om, at ved transport af husdyrgødning skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted, og skulle spild alligevel ske, skal det straks opsamles.

Lys

Der stilles ikke vilkår om udendørs belysningen, da Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af miljøkonsekvensrapporten, at lysforholdene er tilstrækkelig beskrevet, og at der ikke vil være lysgener hos de nærmeste naboer pga. afskærmende beplantning og da lyset vender ned af og er skjult bag eksisterende bebyggelse.

Der stilles dog vilkår om at ejendommen ikke må medføre væsentlige støv-, lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Støj

Aabenraa Kommune vurderer, på baggrund af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1 og 4.5, at evt. støjgener er tilstrækkelig beskrevet, og pga. af afstanden til nærmeste nabo ikke vil kunne medføre væsentlige gener for naboerne.

Der stilles om at kvægbruget skal overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for ekstern støj, for ejendomme placeret i det åbne land og ved nærmeste samlet bebyggelse.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Uhygiejniske forhold

Da affald håndteres efter Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald, døde dyr opbevares på fast bund og overdækket, samt at der forebygges mod skadedyr i den

daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet indenfor uhygiejniske forhold som følge af det ansøgte.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki iagttages, idet Aabenraa Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald overholdes.

Aabenraa Kommune sætter vilkår om, at det til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald skal overholdes.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for ammoniakemissionen, når husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniakemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet om maksimal mængde ammoniakemission fra staldanlægget er overholdt med den eksisterende gulvtype, og både når der i den nye forlængelse af kælvningsstalden er rent dybstrøelse, og når der både er et staldafsnit med dybstrøelse og et med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til skrabning af gulvet i de staldafsnit hvor der er fast drænet gulv, jf. teknologibladet for fast drænet gulv, og til at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Øvrige krav

Grænseoverskridende virkninger

Aabenraa Kommune vurderer, at de ikke er nogen grænseoverskridende virkninger i forbindelse med udvidelsen.

Egenkontrol

Der stilles vilkår om egenkontrollen på bedriften, skal opbevares i fem år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende.

Der stilles endvidere egenkontrol vilkår til gulvtypen fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, jf. det tilhørende teknologiblad.

Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier (der sker ingen bygningsmæssige ændringer)
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 17. januar 2028.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrlovgivningen. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 210 269, version 2, modtaget i Aabenraa Kommune den 31. oktober 2019 og ansøgerscenarie nr. 211 361, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel, hvis der i "Ny forlængelse" kun etableres dybstrøelse:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald A	3459	Naturlig ventilation	3 m	(#153030) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2685
				(#153029) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	94
Kalvehytter	1211	Naturlig ventilation	3 m	(#153036) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1211
Kælvningsstald	1110	Naturlig ventilation	3 m	(#153042) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	110
				(#153038) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	670
Stald C	2942	Naturlig ventilation	3 m	(#153054) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	134
				(#153048) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2262
Gl. stald	420	Naturlig ventilation	3 m	(#153058) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	187
				(#153056) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	218
Ny forlængelse	1622	Naturlig ventilation	3 m	(#167660) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1354
Rundbuehal	30	Naturlig ventilation	3 m	(#230690) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
Sum						8955

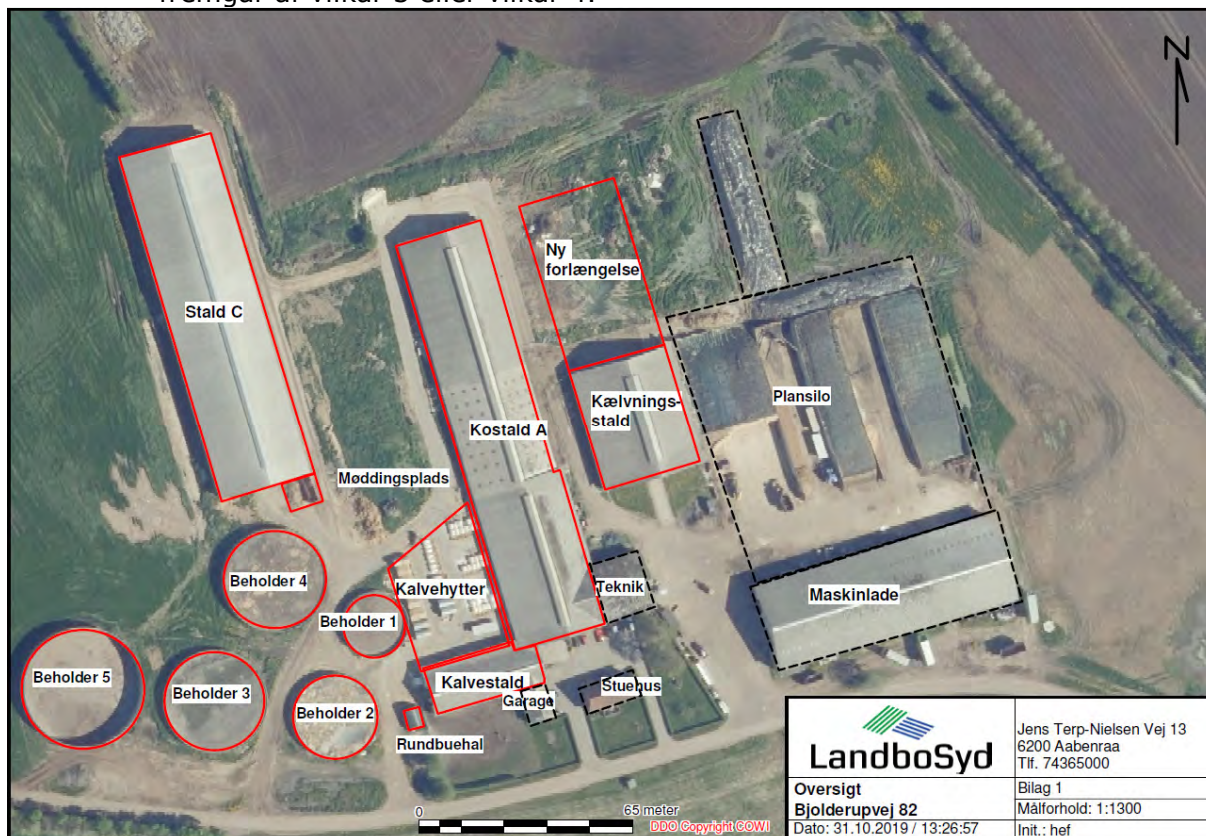
Vilkår 4. Hvis der i "Ny forlængelse" etableres et staldafsnit med fast drænet gulv med ajlefløb og skraber, skal husdyrbrugets stalde og produktionsarealer være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

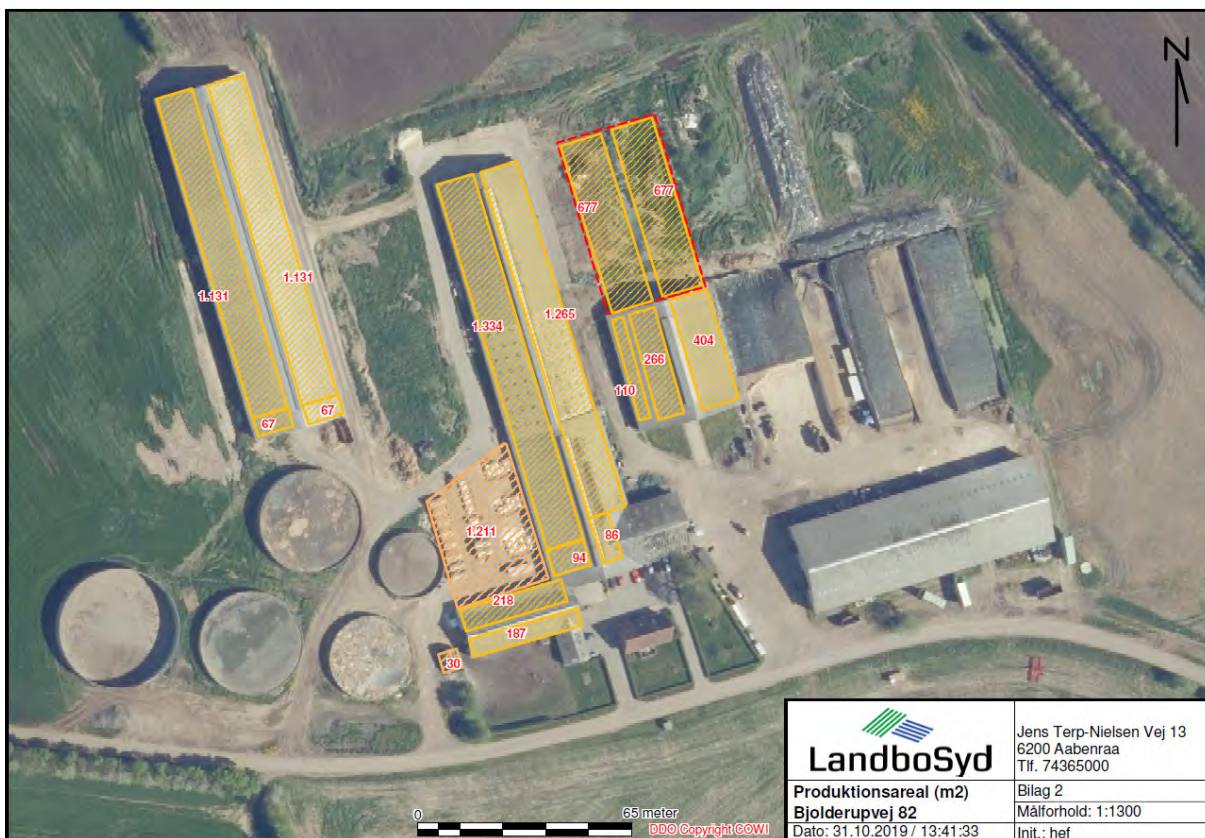
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald A	3459	Naturlig ventilation	3 m	(#169975) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (#169974) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0 0	2685 94
Kalvehytter	1211	Naturlig ventilation	3 m	(#169979) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1211
Kælvningsstald	1110	Naturlig ventilation	3 m	(#169981) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#169980) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	110 670
Stald C	2943	Naturlig ventilation	3 m	(#169987) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse (#169986) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	134 2262
Gl. stald	420	Naturlig ventilation	3 m	(#169993) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) (#169992) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	187 218
Ny forlængelse	1622	Naturlig ventilation	3 m	(#169997) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#169996) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0 0	677 677
Rundbuehal	30	Naturlig ventilation	3 m	(#232096) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
Sum						8955

Vilkår 5. Efter 6 år, regnet fra denne godkendelses meddelelsesdato, skal ejeren af Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev, kontakte Aabenraa Kommune, og oplyse om der er etableret fast drænet gulv med ajlefløb og skraber i "Ny forlængelse", eller om der fortsat kun skal være staldafsnit med dybstrøelse i stalden.
Hvis vilkår 4 tages i brug, frafalder vilkår 3.

Vilkår 6. Staldanlægget skal indrettes med produktionsarealer og staldtype som vist på kort i miljøkonsekvensrapportens bilag 1 og 2 og vilkår 3 og 4. Indretning af produktionsarealerne er af vejledende karakter. Der tillades fleksibilitet til at indrette produktionsarealerne anderledes end angivet, såfremt dyretype og staldsystem ikke ændres, og produktionsarealet ikke øges i forhold til det, der fremgår af vilkår 3 eller vilkår 4.

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	Bilag 1
	Målforhold: 1:1300
	Init.: hef
Oversigt Bjolderupvej 82 Dato: 31.10.2019 / 13:26:57	

Vilkår 7. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Lugt

Vilkår 8. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

Vilkår 9. Bidraget fra landbruget på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse ikke overskrides noget sted i området.

- Vilkår 10. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 9 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 11. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Transport

- Vilkår 12. Ved transport af husdyrgødning skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Skadedyr

- Vilkår 13. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

- Vilkår 14. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

- Vilkår 15. Opbevaringsplads til døde dyr skal placeres ved siden af gyllebeholderne, eller på en anden placering, der er blevet accepteret af Aabenraa Kommune. Dyrene skal opbevares hævet over jorden og med fast overdækning.

Kemikalier

- Vilkår 16. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

Spildevand

- Vilkår 17. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af tilskudsfoeder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.

- Vilkår 18. Vask af landbrugsmaskiner skal ske på den indrettede vaskeplads, i det sydvestlige hjørne af forpladsen til ensilagepladsen jf. afløbsplanen i miljøkonsekvensrapportens bilag 3.

Affald

- Vilkår 19. Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.

Olie og diesel

- Vilkår 20. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af olie-spild.

- Vilkår 21. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb så spild kan opsamles.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fæst drænet gulv i "Kælvningsstald" og "Stald C"

Vilkår 22. I både "Kælvningsstald" og "Stald C", skal gulvarealet i afsnittene med fast drænet gulv være faste, drænedede gulv med skraber.

Evt. fast drænet gulv i "Ny forlængelse"

Vilkår 23. I den nye forlængelse, skal der, hvis halvdelen af dybstrøelsen fjernes, etableres faste, drænedede gulv med skraber i gangarealet.

Hvis der efter 6 år regnet fra meddelelsesdatoen for denne godkendelse ikke bliver etableret fast drænet gulv i "Ny forlængelse", frafalder både dette vilkår og vilkår 4.

Fælles for staldafsnit med fast drænet gulv

Vilkår 24. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

Vilkår 25. Gulvet skal være udført med ajeafløb.

Vilkår 26. Lysningsarealet til ajeafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med fast drænet gulve.

Vilkår 27. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.

Vilkår 28. Skraberer skal være forsynet med timer.

Vilkår 29. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 30. Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal gødningsregnskab, foderplaner, effektivitetskontrol, kvitteringer for aflevering af farligt affald og lignende opbevares i fem år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Fælles for staldafsnit med fast drænet gulve

Vilkår 31. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Vilkår 32. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Vilkår 33. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 34. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 35. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 13. september 2019 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev 18. september 2019 orienteret om ansøgningen.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 11. december 2019 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

I høringsperioden har Aabenraa Kommune modtaget et høringssvar, og høringssvaret ses i kapitel D. Aabenraa Kommunes svar til høringssvaret ses i kapitel D.

Det indsendte høringssvar har ikke medført ændringer i udkastet til miljøgodkendelsen.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 17. januar 2020, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens¹ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den 17. januar 2020 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 14. februar 2020, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, og de øvrige klageberettigede, herunder parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. kapitel D).

Den 17. januar 2020

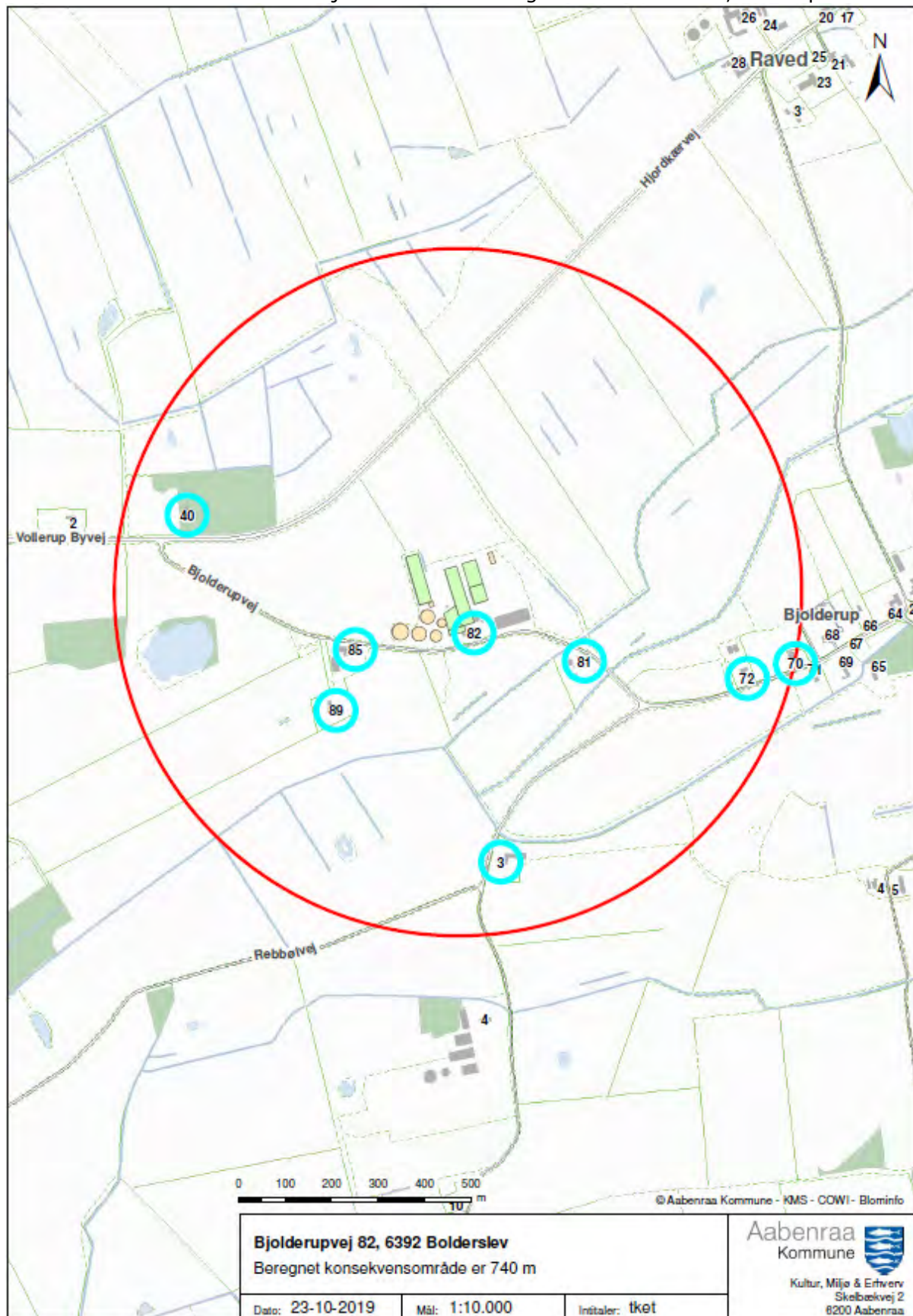
Nikolaj Mazanti Aaslyng
Miljøsagsbehandler
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø
Dir. Tlf. 73 76 81 00

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen, der er på 740 m:

Hørings svar

Fra: Bodil Phillipsen Ole Andersen [REDACTED]
Sendt: 15. december 2019 17:03
Til: landbrug landbrug
Emne: Miljøgodkendelse af Bjolderupvej 82

Jeg har følgende bemærkninger til udkastet.

Gylletankene skal overdækkes for at opsamle ammoniak. Det ses ikke at være tilfældet. Jeg spørger, hvorfor er der ikke stillet et sådan krav? Der sker en stor afdampning fra de mangle tanke.

Så er det ikke i orden, at der skrives Kostald A. (kanal, bagskyl eller ringkanal) Hvad er der? Det samme gælder for den gamle stald.

Alt rundt om gylletankene er i dag opkørt. Skal det ikke være befæstet?

Hvor står der i miljøgodkendelsen, at der ikke må være dræn i en afstand på xxx m med afløb til et vandløb. Der bør skrives, at alt overfladevand skal opsamles og ledes til en gylletank. Hvor er kravet om, at hvis en gylletank sprænger skal det sikres, at overløbet ikke løber til grøfter eller dræn?

Med venlig Hilsen

Ole Andersen
Ejer af Bjolderupvej 70.
6392 Bolderslev.

Aabenraa Kommunes svar til høringsvaret

Ole Andersen
Ejer af Bjolderupvej 70
6392 Bolderslev

Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 14-01-2020
Sagsnr.: 19/48966

Kontakt: Nikolaj Mazanti Aaslyng
Direkte tlf.: 7376 8100
E-mail: nmaa@aaberra.dk

Aabenraa Kommunes kommentarer til høringsvar fra Bjolderupvej 70, 6392 Bolderslev

Mange tak for din henvendelse.

Jeg skal oplyse at dine bemærkninger til udkastet til miljøgodkendelse af kvægbruget "Bjolderupgård", Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev, vil blive journaliseret på sagen, og vil indgå i vurderingen af ansøgningen.

Vedr. overdækning af gyllebeholdere

Der er ikke stillet vilkår om overdækning af gyllebeholderne, da ejendommens BAT krav er overholdt uden, at der etableres fast teltoverdækning på gyllebeholderne. Ejendommens BAT krav er på 9.913 kg ammoniak, og ejendommen har en faktisk emission på 9.913 kg ammoniak. Da BAT kravet er overholdt for ejendommen, stilles der ikke krav om, at ammoniakemissionen skal sænkes yderligere. Hvis BAT kravet ikke var overholdt, skal ammoniakemissionen sænkes, og her har landmændene metodefrihed til selv at vælge, hvordan de vil sænke ammoniakemissionen, og her kan overdækning af gyllebeholdere være en af metoderne.

Vedr. bemærkningen om at der skrives "Kostald A. (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Grunden til at der skrives (kanal, bagskyl eller ringkanal), er at det er det staldsystem kaldes, og det betyder at landmændene selv må bestemme om en sengestald med spalter skal etableres med enten en kanal, bagskyl eller ringkanal under spalterne.

Vedr. bemærkningen om arealet rundt om gyllebeholderne

Der er hverken i husdyrbrugloven¹ eller husdyrgødningsbekendtgørelsen² krav om at arealer rundt om gyllebeholdere skal være befæstet. Aabenraa Kommune stiller kun vilkår om, at der skal være et befæstet areal, med afløb til gyllebeholdere, rundt om beholderne, hvis der er fastmonteret pumprør (rør til at tømme gyllebeholder over i gyllevogn) på gyllebeholderne. På Bjolderupvej 82, er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

der ikke nogen fastmonteret pumperør på gyllebeholderne. Beholderne bliver tømt med en gyllevogn, hvor der på vognen er påmonteret en læssekran. Aabenraa Kommune stiller derfor ikke vilkår om, at der skal være befæstet arealer rundt om gyllebeholderne.

Vedr. bemærkningen om dræn i afstand på xxx m med afløb til et vandløb og om krav til at overfladevand skal føres til gyllebeholder

I husdyrbruglovens § 8 er der angivet nogle afstande, som husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på et husdyrbrug skal overholde.

Afstandskravet til dræn er på 15 m, og alle staldanlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser overholder afstandskravet på 15 m.

Da afstandskravet på de 15 m er overholdt til dræn, bliver det ikke nærmere beskrevet i selve miljøgodkendelsen, da det også er beskrevet i den vedlagte miljøkonsekvensrapports afsnit 3.4 og afsnit 4.1 "Afstandskrav".

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er det et krav om at stalde, ensilagepladser og møddingspladser skal etableres med et afløb til en opsamlingsbeholder, og derfor stiller Aabenraa Kommune ikke vilkår til, at der skal være afløb fra møddingspladser og ensilagepladser. Aabenraa Kommune har ikke hjemmel til at stille vilkår om at overfladevand fra ejendommens øvrige arealer skal opsamles og ledes til en gylletank, da det overfladevand ikke betragtes som enten husdyrgødning eller restvand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vedr. bemærkningen om krav om hvad der skal gøres, hvis en gyllebeholder kollapser

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der angivet regler for at gyllebeholdere skal være etableret i materialer, så de kan modstå påvirkninger, herunder omrøring, overdækning og tømning, derudover er der jf. beholderkontrollbekendtgørelsen³ krav om at gyllebeholdere skal have udført 10 års beholderkontrol, hvor det bliver kontrolleret om der er fare for at gyllebeholderne kollapser. Hvis der er risiko for at gyllebeholderne kollapser skal Aabenraa Kommune stille påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Det er Aabenraa Kommunes administrationspraksis at kræve at der udarbejdes en beredskabsplan for ansøgninger efter § 16a i husdyrbrugloven. Ansøgning om miljøgodkendelse til Bjolderupvej 82, er efter § 16a i husdyrbrugloven.

I beredskabsplanen skal landmanden forholde sig til, hvad han gør hvis en gyllebeholder kollapser.

Venlig hilsen

Nikolaj Mazanti Aaslyng
Agronom

---

³ Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft

E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 1

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøtilladelse med tilhørende bilag. Det er miljørådgiver Henriette Fries, LandboSyd, der har udarbejdet ansøgningsmaterialet

Ansøgningen med bilag er vedlagt på de følgende sider.

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Bjolderupgård
Bjolderupvej 82
6392 Bolderslev**

Ansøgning om udvidelse af malkekvægsproduktion

Skema 210269 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Erik Kristensen Bjolderupvej 82 6392 Bolderslev Bjolderupgaard@privat.dk
Husdyrbrugets adresse	Bjolderupvej 82 6392 Bolderslev
CVR-nummer	74290310
CHR-nummer	47581
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800014039
Matrikel-nr.	Matrikel: 93 - Raved, Bjolderup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Rebbølvej 28, 6392 Bolderslev
Biaktiviteter	Der drives maskinstation fra ejendommen; men der foregår ingen godkendelsespligtige biaktiviteter.
Ansøgningskema	210269 og scenarieberegning 211361
Konsulent (D3)	Henriette Fries LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@landbosyd.dk Tlf.: 20145333

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Bjolderupgaard, Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 3) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 4). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag over ejendommen, placering af produktionsarealer, kapacitetsberegning, samt ejendommens beredskabsplan. Endvidere genereres en pdf af ansøgningskema 210269 og scenarieberegningsskemaet 211361.

	0
Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)	6
3. Husdyrbruget og det ansøgte	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	8
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	13
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	13
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	14
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	16
3.6 <i>Lugtmission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	21
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	22
3.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	22
3.7.2 <i>Støv (B7, D1b)</i>	22
3.7.3 <i>Lys (B7, D1b)</i>	23
3.7.4 <i>Skadedyr (B7)</i>	23
3.7.5 <i>Transporter (B7)</i>	24
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	25
3.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	25
3.8.2 <i>Affald (B8)</i>	25
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	26
3.8.4 <i>Råvarer (B7)</i>	26
3.8.5 <i>Energiforbrug (B8)</i>	26
3.8.6 <i>Vandforbrug (B8)</i>	27
3.8.7 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	27
3.8.8 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	27
3.9 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	28
3.10 <i>BAT-Ammoniakemission (B9, C2)</i>	29
3.11 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	31
4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	32
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)</i>	32
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	34
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	34

4.4	<i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	36
4.5	<i>Støjgener (D1c)</i>	36
4.6	<i>Støvgener (D1c)</i>	37
4.7	<i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	37
4.8	<i>Skadedyr (D1c)</i>	37
4.9	<i>Transporter (D1c)</i>	37
4.10	<i>Energi (D1c)</i>	38
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	38
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	38
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	38
4.14	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	38
4.15	<i>Alternative løsninger (D1d)</i>	38
4.16	<i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	39
4.17	<i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	39
4.18	<i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	40
5.	Konklusion	40
6.	Bilag	40

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer dels det eksisterende malkekvæghold og en udvidelse af malkekvægholdet på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev.

Det ansøgte omfatter opførelse af en tilbygning til den eksisterende kælvningsstald på 53,7 meter * 30,2 meter, godkendelse af placering af kalvehytter og rundbuehallen samt godkendelse af produktionsarealet i de eksisterende stalde.

Udvidelsen af den eksisterende kælvningsstald sker som en etapevis udvidelse indenfor den lovfaste 6 årige periode. Kælvningsstalden ønskes opført som en dybstrøelsesstald, hvorefter den kan ændres til sengestald indenfor den 6 årige periode. I miljøkonsekvensrapporten beskrives og vurderes miljøpåvirkningerne af disse to staldsystemer.

2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt et malkekvæghold med et tillæg til en miljøgodkendelse fra den 01-04-2016 til 420 køer (11.000 kg EKM/årsko), 78 opdræt (0-4 mdr.), 392 opdræt (4-24 mdr.) og 235 producerede tyrekalve (40-60 kg). Efter udvidelsen, vil der i staldanlægget være plads til et dyrehold på ca. 550 køer inkl. kvier og kalve.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes. Herefter kan ansøger frit producere uden begrænsninger i alder ind og ud samt antal dyr på stald. Endvidere ansøges der om at lave en tilbygning til den eksisterende kælvningsstald samt godkendelse af opstillede kalvehytter og rundbuehal på det eksisterende betonareal og mellem gylletanken og kostalden.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev, og ejendommen har en samlet bygningsmasse. Det eksisterende betonareal ved stalden og gyllebeholderne inddrages til kalvehytter. Kalvehytterne får en maksimal højde på 3 meter, og den eksisterende kostald og kalvestald vil skærme for indsigten fra Bjolderupvej, hvorfor kalvehytterne ikke vil syne væsentligt.

Tilbygning til den eksisterende kælvningsstald vil udformes i samme materialevalg som den eksisterende kælvningsstald. Tilbygning vil opleves som en del af den samlede bygningsmasse, da udvidelsen sker parallelt med den eksisterende kostald.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenestandarderne overholdes.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs. Rundt om ejendommen er der befæstet arealer, hvilket minimerer støvgener betydeligt.

Fluer og skadedyr bekæmpes, mens døde dyr opbevares ved gylletanken. Dette vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Transport til og fra ejendommen sker ved indkørslerne ved Bjolderupvej, og ansøger vil begrænse kørslen igennem Bjolderup, ved at benytte Hjortkærvej så meget som det er muligt.

Samlet set vurderes dyreholdet i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport, da nærmeste nabo, der ikke ejes af driftsherren, ligger ca. 200 meter fra gyllebeholderne.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse, og dette udbringes på markerne.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 3500 kg NH₃-N/år, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Det er drøftet om tilbygningen til kælvningsstalden kunne placeres i forlængelse af kostald A eller stald C. Dette er dog fravalgt, da dette vil give bedriften logistiske udfordringer. Desuden vil det ikke harmonere landskabeligt.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse. Husdyrbruget vil ikke skulle revurderes, da det ikke er et IE-husdyrbrug og kravene til totaldepositionskravene for kategori 1- og 2-natur er overholdt.

Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger (C3) og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (D2)

Miljøstyrelsen har en vejledende liste over teknologier som har dokumenteret effekt og driftssikkerhed. I forbindelse med en miljøgodkendelse tages der udgangspunkt i denne teknologiliste, når det skal vurderes hvilke teknologier eller alternativer der kan indføres på det pågældende husdyrbrug. For kvæg er der begrænset udvalg af teknologier til reduktion af ammoniak og lugt.

Skrabning af spaltearealet er ikke længere en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, hvorfor det ikke er muligt, at opnå en ammoniak-reducerende effekt af denne.

Installering af et forsøringsanlæg til forsuring af gyllen er en forholdsvis dyr teknologi at indfører, når det beregnede BAT krav er overholdt. En anden mulighed for at indfører en ammoniakbegrænsende foranstaltning er ved at overdække de eksisterende gylletanke. Da BAT-kravet er overholdt, og gylletankene er placeret i et område, der er udpeget som bevaringsværdige landskab og større uforstyrrede landskaber, er dette også fravalgt.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Bygningssettet ligger samlet og den nye tilbygning til kælvningsstalden opføres parallelt med den eksisterende kostald A. Derudover vil betonarealet mellem gyllebeholderne og kostalden A, blive indrettet med kalvebokse. Oversigt over bygningerne mv. ses af samt af bilag 1.

Figur 1, Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg mv. Foto: husdyrgodkendelse.dk

Staldindretning

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages forskellige beregninger i forhold til forskellen mellem før og efter situationen for husdyrbruget, og her til skal husdyrproduktionen for 8 år siden medtages. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er målt op den 26. marts 2019 af Erik Kristensen og Henriette Fries, LandboSyd.

8 årsdriften

Den 2. september 2010 modtog ejendommen en § 12 miljøgodkendelse til et dyrehold på 750 køer, 58 kvier/stude (24 – 26 mdr.), 173 småkalve (0 – 6 mdr.) og 346 tyrekalve (40–55 kg) svarende til 1.088,33 DE samt etablering af en ny kostald og udvidelse af eksisterende stalde. Denne udvidelse blev meddelt med en etapemæssig udvidelse på 5 år.

I forhold til staldarealet gav § 12 godkendelse ejendommen mulighed for: en ny kostald, nyt malkecenter, tilbygning til den eksisterende kostald, tilbygning til den eksisterende kælvningsstald samt etablering af et nyt kalveområde. Den lovlige drift for 8 år siden, vurderes at være opførelse af den nye kostald, mens de andre bygninger aldrig er blevet opført, og derfor bortfaldet i forhold til 8 års driften. I marts måned 2011 var der indgået en kontrakt med en entreprenør og byggeri var påbegyndt, hvilket anses i forhold til den tidligere husdyrlov, at være udnyttet. Derfor er stald C angivet i 8 års driften.

I kostald A er der i § 12 godkendelsen ikke angivet et dybstrøelsesareal, hvorfor dette areal ikke fremgår i 8 års driften.

I den gamle stald i § 12 godkendelsen fremgår der ikke dyr, hvorfor disse arealer ikke indgår i 8 års driftsberegningen.

Produktionsarealerne for 8 års driften fremgår af nedenstående Tabel 1.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
8 års drift						
Kostald A	3459	Naturlig ventilation	3 m	(#165180) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2685
Kalvehytter	1211	Naturlig ventilation	3 m			
Kælvningsstald	1110	Naturlig ventilation	3 m	(#165185) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#165183) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0 0	110 670
Stald C	2943	Naturlig ventilation	3 m	(#165187) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse (#165186) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0 0	134 2262
Gl. stald	420	Naturlig ventilation	3 m			
Ny forlængelse	1622	Naturlig ventilation	3 m			
Sum						5861

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudriften

Nudriften tager afsæt i det meddelte tillæg nr. 1 til § 12 godkendelsen af 1. april 2016, der giver ejendommen en miljøgodkendelse til et dyrehold på:

- 420 årskøer, tung race uden opdræt (11.000 kg EKM/årsko),
- 78 årsopdræt, tung race (0-4,0 mdr.),
- 392 årsopdræt, tung race (4-24 mdr.), og
- 235 producerede tyrekalve, tung race (40-60 kg),

Samt bygningsmæssige ændringer til stalde:

1. Stald "C" benyttes permanent til opdræt. (Det er den vestligste stald)
2. Nyt velfærdsafsnit til kælvkøer på 150 m²
3. Den gamle kostald inddrages til kalve og goldkøer
4. Den nye del af maskinhuset på 650 m² anvendes til opstaldning af kalve om vinteren
5. Udvidelse af antallet af køer i eksisterende kostald, hvor malkerobotter fjernes

Punkt 1 *Stald "C" benyttes permanent til opdræt.* (Det er den vestligste stald) og punkt 3 *Den gamle kostald inddrages til kalve og goldkøer* samt berigtigelse af punkt 5 *Udvidelse af antallet af køer i eksisterende kostald, hvor malkerobotter fjernes*, vurderes til at være den lovlige drift i nudriften, da disse tre ændringer er sket. Punkt 2 og punkt 4 er ikke udnyttet.

Produktionsarealerne for nudriften fremgår af nedenstående Tabel 2.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift					
Kostald A	3459	Naturlig ventilation	3 m	(#165170) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0
				(#165169) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0
Kalvehytter	1211	Naturlig ventilation	3 m		
Kælvingsstald	1110	Naturlig ventilation	3 m	(#165182) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0
				(#165172) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0
Stald C	2943	Naturlig ventilation	3 m	(#165174) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0
				(#165173) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
Gl. stald	420	Naturlig ventilation	3 m	(#165176) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
				(#165175) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0
Ny forlængelse	1622	Naturlig ventilation	3 m		
Sum					6360

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Placering af produktionsarealet fremgår af bilag 2. Ligeledes fremgår produktionsarealerne i de eksisterende og nye stalde af nedenstående

Ejer af Bjolderupvej 82 har ønske om, at indrette den nye tilbygning med dybstrøelse, og indenfor en 6 årige perioden ændre halvdelen af stalden til sengestald med fast drænet gulv med skrab og ajlefløb. I ansøgningskemaet 210269 er der taget udgangspunkt dybstrøelse, mens der er foretaget en

scenarieregning (skema 211361), hvor beregninger med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb fremgår.

I denne miljøkonsekvensrapporten vurderes både indretning med fuld dybstrøelse og en indretning med ½ dybstrøelse og fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald A	3459	Naturlig ventilation	3 m	(#153030) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2685
				(#153029) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	94
Kalvehytter	1211	Naturlig ventilation	3 m	(#153036) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	1211
Kælvningsstald	1110	Naturlig ventilation	3 m	(#153042) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	110
				(#153038) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	670
Stald C	2942	Naturlig ventilation	3 m	(#153054) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	134
				(#153048) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2262
Gl. stald	420	Naturlig ventilation	3 m	(#153058) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	187
				(#153056) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	218
Ny forlængelse	1622	Naturlig ventilation	3 m	(#167660) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1354
Rundbuehal	30	Naturlig ventilation	3 m	(#230690) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
Sum						8955

Tabel 3: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer for skema 210269 med dybstrøelse i den nye forlængelse, Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Opbevaringsanlæg

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4 og 5.

For 8 års driften er der angivet 5 gyllebeholdere. Gyllebeholder 5 blev godkendt i miljøgodkendelse af den 2. september 2010, og skulle opføres i etape 2, dvs. inden 5 år fra godkendelsen blev meddelt. Gyllebeholder 5 var ifølge ortofoto opført i 2014, og vurderes at være en del af den lovlige drift, da tilladelsen til opførelse af gyllebeholderne ikke er bortfaldet.

I tillægget til miljøgodkendelsen fra 2016, tillades en ny møddingsplads, og denne møddingsplads fremgår af nudriften.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Beholder 1	Flydende				282
Beholder 2	Flydende				484
Beholder 3	Flydende				759
Beholder 4	Flydende				725
Beholder 5	Flydende				975
Eksisterende møddingsplads	Fast				100
Nudrift					
Beholder 1	Flydende				282
Beholder 2	Flydende				484
Beholder 3	Flydende				759
Beholder 4	Flydende				725
Beholder 5	Flydende				975
Eksisterende møddingsplads	Fast				100
8 års drift					
Beholder 1	Flydende				282
Beholder 2	Flydende				484
Beholder 3	Flydende				759
Beholder 4	Flydende				725
Beholder 5	Flydende				975

Tabel 4: Gylleopbevaringsanlæg på Bjolderupvej 82, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Eksisterende møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		100
Nudrift			
Eksisterende møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		100
8 års drift - Ingen data			

Tabel 5: Møddingsplads på Bjolderupvej 82, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Med en forventet produktion på 550 køer, 328 kvier og 109 kalve kommer der ca. 13.480 m³ gylle og ca. 5.485 m³ dybstrøelse.

Regnvand fra det befæstede areal ved plansiloerne og den fremtidige plads til kalvehytterne ledes til gyllebeholderne. Regnvandet fra møddingspladsen ledes i gylletanken. Møddingsplads og pladsen ved kalvehytterne er målt til ca. 1200 m², hvilket giver en årlig vandmængde på ca. 1.358 m³ pr. år. På adressen er der i alt 11,7 måneders opbevaringskapacitet for gylle.

Dybstrøelse fra den fremtidige dybstrøelsesstald bringes enten direkte ud jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om oplag af husdyrgødningsbaseret kompost eller leveret direkte til biogas. Ansøger ønsker dog at have muligheden for at have en plads hvor midlertidige oplag kan finde sted.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måners opbevaringskapacitet er opfyldt.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Ansøgningen omhandler som tidligere beskrevet en tilbygning til den eksisterende kælvningsstald. Denne stald vil blive udformet i samme materialer som den eksisterende kælvningsstald, hvilket er gråhvide stålsider med gråt eternittag. Tilbygningen vil have målene 53,7 meter * 30,2 meter.

I området mellem gylletankene og kostalden inddrages det eksisterende betonareal til opstaldning af kalve. Kalvene vil opstaldes i kalvebokse, rundbuehal og hytter. Hytterne har en maksimal højde på 3 meter.

I de eksisterende stalde sker der ingen bygningsmæssige ændringer.

Diverse placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af bilag 1 og 2.

Udvidelsen af kælvningsstalden og inddragelse af betonarealet til kalve samt godkendelse af de øvrige staldarealer som følge af indførelse af stipladsmodellen anses at være erhvervmæssigt nødvendig for bedriften, da en godkendelse af staldenes produktionsareal i stedet for antal dyr vil gøre det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder dermed kan optimeres.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ejer af Bjolderupvej 82 driver også et husdyrhold på Rebbølvej 28 samt ejer Bjolderupvej 85 hvor der ikke er dyrehold. De tre ejendomme vurderes ikke at være teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet jf. husdyrlovens § 16c. Årsagen hertil er, at Bjolderupvej 82 og Rebbølvej 28 kan drives uafhængigt af hinanden.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. Ejendommen ligger udenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdige landskab, større uforstyrrede landskaber og værdifulde geologiske beskyttelsesområder. Ejendommens landskabelige forhold samt vurdering heraf er beskrevet under punkt 4.1, og de nærmeste naturområder er beskrevet under punkt 3.5.

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 8 overholdes.

Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

På kortudsnittet herunder er vist nærmeste, vandløb, naboskel, vandboring, offentlig vej (vej) og stuehuset. Nærmeste vandværksboring og levnedsmiddelvirksomhed ligger langt fra ejendommen, hvorfor det ikke er vist.

Figur 2: Kortudsnit fra Husdyrgodkendelse.dk over afstande, foto: husdyrgodkendelse.dk

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Grøft syd for ejendommen (forbundet med Rebbøl å) - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gl. stald	160
Gødningslager	Beholder 2	183
Bolderslev Vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kælvningsstald	2725
Gødningslager	Beholder 1	2809
Bjolderupvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald C	102
Gødningslager	Beholder 5	14
Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Gl. stald	13
Gødningslager	Beholder 1	58
Boring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Kostald A	14
Gødningslager	Beholder 1	72
Markvanding - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Ny forlængelse	42
Gødningslager	Eksisterende møddingsplads	140
Matr. 13, Raved, Bjolderup - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald C	213
Gødningslager	Beholder 5	141

Tabel 6, Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1. Tabellen angiver den bygning/gødningslager, der ligger tætteste på punktet der refereres til i Husdyrlovens § 8. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ifølge GEUS findes der to eksisterende boringer DGU nr. 160.863 og DGU nr. 160.1373 på ejendommen. Ejer oplyser, at dette ikke korrekt, og at placeringen på kortet på GEUS' hjemmeside ikke er korrekt, DGU nr. 160.863 eksistere ikke. Der ligger én boring på det grønne område mellem stuehus og maskinhus DGU nr. 160.1373, samt en markvandingboring nord for ejendommen, DGU nr. 160.1312. Der sker ingen ændringer af husdyrbruget indenfor en afstandskravet på 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning. Den korrekte placering ses på Figur 2.

Afstandskravet på 30 meter til nærmeste skel og kravet på 15 meter til vej er overholdt, da der ikke sker en udvidelse eller ændring af gylletankene, der ligger nærmest naboskellet og Bjolderupvej. Af Tabel 6 fremgår det, at afstanden fra "Gl. stald – inddrages til kalve og goldkøer" til stuehuset er 13 meter, og her er afstandskravet 15 meter. Der sker ikke en udvidelse eller ændring af denne stald.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og golvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

De nærmeste naturtyper i forhold til husdyrbruget udpeget (se figur 3,4, og 5).

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

I Tabel 7 ses de specifikke krav for maksimal total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1 og 2 natur, samt krav der kan stilles til kategori 3 natur.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL1 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m		

¹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1122 af 03/09/2018

Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m
Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m
Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m
Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m

Tabel 7: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 natur, som indgår i Natura 2000 område, er "nr. 98, Bolderslev skove og Uge skove" der ligger ca. 6 km øst for Bjolderupvej 82, og området har naturtypen "Bøg på muld". Området modtager en totaldeposition på 0,00 kg N/ha/år, dette gælder både for en beregning ved dybstrøelse og ved ½ dybstrøelse og ½ fast drænet gulv i tilbygningen.

Som følge af nye Natura 2000 udpegninger omkring Aabenraa skove, er det muligt at et nuværende kategori 2-natur ophøjes til kategori 1 natur. Dette område ligger ved Søstvej, og afstanden fra Bjolderupvej 82 er ca. 9 km.

Husdyrgodkendelse.dk beregner kun ammoniakdeposition op til 4 km fra stalde og opbevaringsanlæg, hvorfor beregningerne af total- og merdeposition til arealer længere end 4 km væk altid vises med 0,0 kg N/ha/år).

Da de udpegede punkter har en totaldeposition under 0,2 kg N/ha/år, er det ikke blevet udsøgt, hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, der kan give kumulation til kategori 1 områderne.

Figur 3, Kortudsnit, der viser de ammoniakdepositions-beregningsskemaer, der er angivet i husdyrgodkendelse.dk til kategori 1-natur. Kort: husdyrgodkendelse.dk

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde ifølge miljøstyrelsens husdyrreguleringstema lag i arealinfo er et område der ligger i Årtoft plantage vest for Uge. Afstanden til dette område fra Bjolderupvej 82 er over 7 km. Som tidligere beskrevet angives depositionen derfor til 0,0 kg N/ha/år.

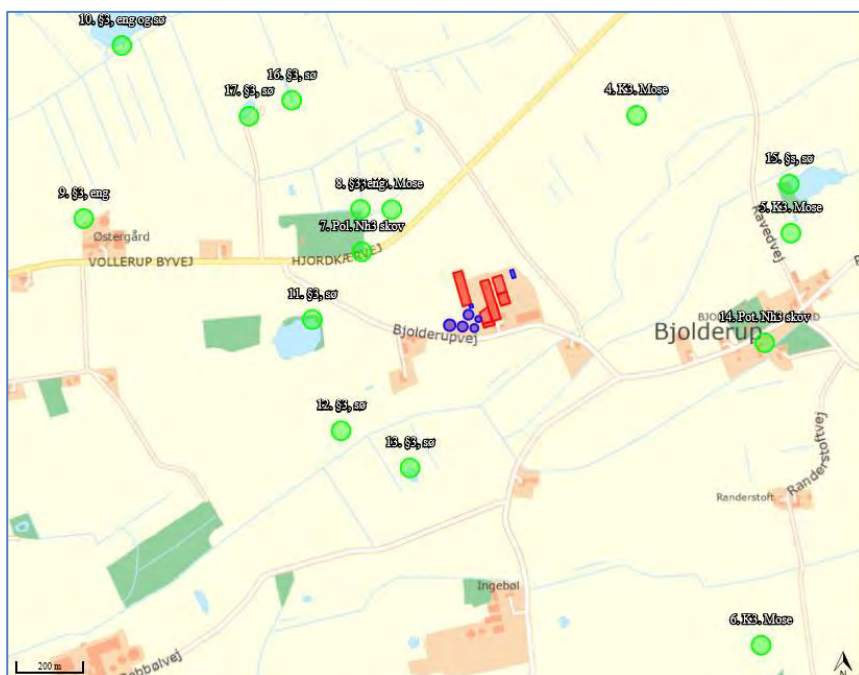
Ifølge Aabenraa kommune GIS temakort over kategori 1, 2 og 3 natur har kommunen udpeget et kategori 2 naturområde ca. 2100 meter syd for ejendommen. Dette område modtager en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år. Dette gælder både for en beregning ved dybstrøelse og ved ½ dybstrøelse og ½ fast drænet gulv i tilbygningen.

Figur 4: Aabenraa kommune udpeget kategori 2 naturområde ved Ingebølvej. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3 natur og § 3 områder

Af Figur 5 nedenfor er de nærmeste kategori-3 naturområder, de nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skove og samt de nærmeste § 3 områder angivet.

Figur 5: Ammoniakdepositionsregningspunkter for kategori 3 natur og § 3 natur tæt ved ejendommen, ansøgningsskema 210269 og scenarieberegning 211361. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

Beregninger ved dybstrøelse i tilbygning

Den samlede meremission for 8 årsdriften er 2694,8 kg NH₃-N/år, mens meremissionen for nudriften er 2179,8 kg NH₃-N/år. Den nærmeste kategori 3 natur ved ejendommen er et mose areal nord for ejendommen. Dette område har en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år. De øvrige kategori 3 naturområder ved ejendommen får en merdeposition mellem 0,3 – 0,0 kg N/ha/år.

Umiddelbart nord for ejendommen ligger et udpeget potentielt ammoniakfølsomt skovområde. Dette område får en merdeposition på 0,8 kg N/ha/år.

Vest for ejendommen ligger den nærmeste § 3 sø. Dette område får en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år. De øvrige § 3 områder ved ejendommen modtager mellem 0,1-0,0 kg N/ha/år.

Nedenfor ses alle de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder for skema 210269.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
19. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,7	3,6	▼
18. Aabenraa kom. udpeget kat. 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
17. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
16. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2	▼
15. §5, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼
14. Pot. Nh3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,2	▼
13. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
12. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼
11. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,1	0,8	▼
10. §3, eng og sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
9. §3, eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
8. §3, eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	1,1	▼
7. Pol. Nh3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,6	3,6	▼
6. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
5. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,8	▼

4. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,2	1,0	▼
3. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	0,4	2,0	▼
2. K1. Pot. kategori 1 natur ved Nymølle	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
1. K1. 9130 Bøg på muld i Bolderslev Skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Tabel 8: Oversigt over merdeposition og total deposition kg N/ha/år. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 210269

Beregninger ved ½ dybstrøelse og ½ fast drænet gulv i tilbygning

Den samlede meremission for 8 årsdriften er 2728,6 kg NH₃-N/år, mens meremissionen for nudriften er 2213,6 kg NH₃-N/år. Den nærmeste kategori 3 natur ved ejendommen er et mose areal nord for ejendommen. Dette område har en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år. De øvrige kategori 3 naturområder ved ejendommen får en merdeposition mellem 0,3 – 0,0 kg N/ha/år.

Umiddelbart nord for ejendommen ligger et udpeget potentielt ammoniakfølsomt skovområde. Dette område får en merdeposition på 0,8 kg N/ha/år.

Vest for ejendommen ligger den nærmeste § 3 sø. Dette område får en merdeposition på 0,2 kg N/ha/år. De øvrige § 3 områder ved ejendommen modtager mellem 0,3-0,0 kg N/ha/år.

Nedenfor ses alle de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder for skema 211361.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
19. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,9	0,7	3,6	▼
18. Aabenraa kom. udpeget kat. 2 natur	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
17. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
16. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,2	▼
15. §5, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼
14. Pot. Nh3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	1,2	▼
13. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
12. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼

12. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4	▼
11. §3, sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,1	0,8	▼
10. §3, eng og sø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
9. §3, eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2	▼
8. §3, eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,3	0,2	1,1	▼
7. Pol. Nh3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,6	3,6	▼
6. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
5. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,8	▼
4. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,2	1,0	▼
3. K3. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,5	0,4	2,0	▼
2. K1. Pot. kategori 1 natur ved Nymølle	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
1. K1. 9130 Bøg på muld i Bolderslev Skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

Tabel 9: Oversigt over merdeposition og total deposition kg N/ha/år. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 211361

Bilag IV arter

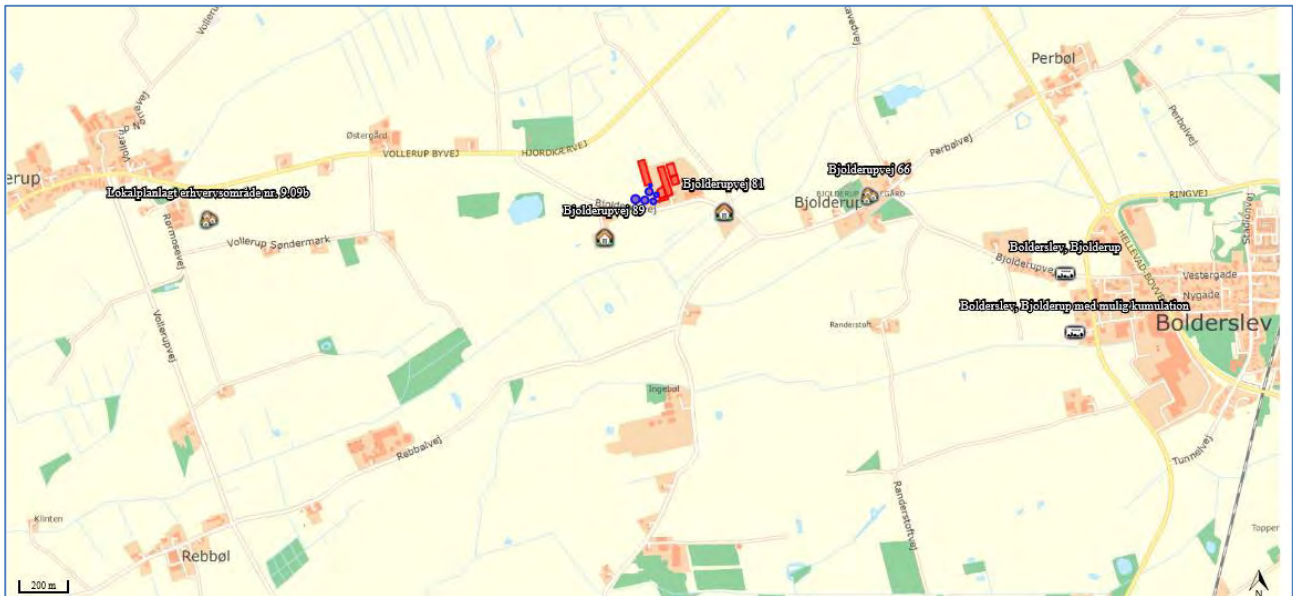
Den nærmeste bilag IV art, der er registreret i nærheden, er løgfrø, der er registreret i en mose nordøst for ejendommen (benævnt "4. k3. mose" i husdyrgodkendelse.dk). Afstanden fra ejendommen til mosen er ca. 630 m. Oplysninger om bilag IV er fundet på naturdatabasen. Ifølge Aabenraa kommunes GIS-kort er den nærmeste bjergsalamander-vandhul Øst for motorvejen ved Bolderslev Skov.

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 210269 og i scenarieberegning 211361 i Husdyrgodkendelse.dk, se Figur 6.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug til nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone- og sommerhusområde.

Bjolderupvej 85 modtog en § 10 tilladelse den 3. maj 2016 og jf. ansøgningskemaet dertil var det samlede ammoniaktab fra stald og lager på 512 NH₃-N/år, hvilket er under ammoniakemission kravet på 750 kg NH₃-N.

Figur 6: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bjolderupvej 89, der ligger 195 meter fra den nærmeste gyllebeholder. Den nærmeste samlede bebyggelse er Bjolderup ved Bjolderupvej 66. Den nærmeste byzone eller fremtidige byzone er i Bolderslev.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Bjolderupvej 81	0	NY	269,3	256,4	304,1	Ja
Bjolderupvej 89	0	NY	269,3	215,4	351,3	Ja
Bjolderupvej 66	0	NY	715,6	715,6	897,8	Ja
Lokalplanlagt erhvervsområde nr. 9.09b	1	NY	715,6	787,1	1948,6	Ja
Bolderslev, Bjolderup	0	NY	954,7	954,7	1780,8	Ja
Bolderslev, Bjolderup med mulig kumulation	1	NY	954,7	1050,2	1891,4	Ja

Tabel 10: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk (beregningerne er ens for skema 210269 og scenarieberegning 211361).

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

Husdyrbruget ligger ca. 800 m fra nærmeste husdyrbrug på Ingebølvej 4, hvorfor det vurderes, at der ikke vil kunne opstå kumulative effekter med hensyn til støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr og affald.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

På Bjolderupvej 82 vil der forekomme støjgener i forbindelse med fodring, malkning, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, blanding af foder, samt transport af dyr, foder og gylle mv. I malkerummet er der placeret en kompressor, se placering i bilag 5. Pumpning af gylle til gyllebeholder ved hjælp af traktorpumpe sker ved kostald A og kalvestald.

3.7.2 Støv (B7, D1b)

Rundt om ejendommen er der befæstede arealer, hvilket reducerer støvgenerne i forhold til, hvis udenoms arealerne ikke var befæstet. Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Derudover kan der også forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder og korn i siloer give anledning til mindre støvgener.

3.7.3 Lys (B7, D1b)

Der er lys i staldene døgnet rundt, dog er belysningen i stalde dæmpet i nattetimerne. Der er etableret udendørs belysning på bygningerne ud til gårdspladsen (pyntelamper), på nordsiden af maskinhuset (halogen lamper/rør), ved foderladen/tankrum og på sydsiden af kælvningsstalden (pyntelamper).

På beton-pladsen ved kalvehytterne er der opstillet 2 mobile lygtestandere, der er samme højde som den eksisterende kostald. Disse lamper er nedadrettet og oplyser kun nærområdet. Lamperne er kun tændt i de mørke timer, når kalvene skal fodres.

3.7.4 Skadedyr (B7)

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Ansøger bekæmper fluer kemisk.

Opbevaring af foder sker i fodersiloer, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.). Rottebekæmpelse sker via Nomus.

3.7.5 Transporter (B7)

Al transport i forbindelse med husdyrbruget sker via indkørslerne på Bjolderupvej 82. Der er flere tilkørselsveje til bedriften og to til privaten.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. Hvorvidt f.eks. fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse. Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 6 gange dagligt.

Ansøger er meget opmærksom på, at minimere transporterne igennem Bjolderup og minimere gener der er forbundet med traktorkørsel. Ansøger og maskinstationen kører så vidt det er muligt, vest om Bjolderupvej til Hjortkærvej.

Transporter	Før udvidelsen			Efter udvidelsen		
	Antal/ år*	Kapacitet pr. transport	Transport-middel	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel
Foder	26	Ca. 30 tons	Lastbil	26	Ca. 38 tons	Lastbil
Halm fra Bjolderupvej 85	36	Ca. 8 tons	Traktor	36	Ca. 8 tons	Traktor
Mærkesmaskiner inkl. kørsel med afgrøder	350	20 tons ifbm. Afgrøder	Traktor	350	20 tons ifbm. afgrøder	Traktor
Sækkevarer og bigbags	12	Ca. 20 tons	Lastbil	12	Ca. 20 tons	Lastbil
Dieselolie	20	Ca. 20 tons	Lastbil	20	Ca. 20 tons	Lastbil
Afhentning af tyrekalve	26	Ca. 20 kalve	Lastbil	50	Ca. 20 kalve	Lastbil
Afhentning af dyr til slagting	52	Ca. 15 køer	Lastbil	52	Ca. 15 køer	Lastbil
Afhentning af mælk	183	Ca. 20 tons	Lastbil	183	Ca. 20 tons	Lastbil
Afhentning af døde dyr	52	Ca. 20 tons	Lastbil	52	Ca. 20 tons	Lastbil
Udkørsel af gylle+ mødding	700	Ca. 20/25/38 tons	Traktor/lastbil	536+147	Ca. 28 tons	Traktor/lastbil
Affald	52	Ca. 10-15 tons	Lastbil	52	Ca. 10-15 tons	Lastbil
Transporter i forbindelse med maskinstationen	1150**	-	Traktor	1150 (250 dage med 6 kørsler pr. dag)	-	Traktor
Transporter i alt	2.659			2.666		Lastbil

Tabel 11 Skønnede antal transporter *i nudriften angivet i tillæg til § 12 miljøgodkendelse fra 1. april 2016. ** indgår ikke i § 12 tillægget.

Der drives maskinstation fra ejendommen, og der er foretaget et skøn på hvor mange transporter der i gennemsnit udgår fra ejendommen.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres ved gyllebeholderen (der ligger nærmest den gamle stald) ind til afhentning af DAKA. Når der er registreret et dødt dyr, kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter den efterfølgende hverdag.

3.8.2 Affald (B8)

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	Maskinlade	AVISTA OIL/ dansk olie genbrug	AVISTA OIL/ dansk olie genbrug	Ca. 200 liter
Olie- og brændstoffiltre	Maskinlade	AVISTA OIL/ dansk olie genbrug	AVISTA OIL/ dansk olie genbrug	Ca. 10 stk.
Rester af bekæmpelsesmidler	Ingen			
Spraydåser	Samles i spande i staldene	Ansøger	Arwos genbrugsplads	Ca. 20 stk.
Batterier – alle typer	Maskinlade	Ansøger	Retur til forhandler	?
Fast affald:				
Kanyler/medicinrester/emballage	I en lukket boks	Dyrlægen tager kanyler med retur		Ca. 1 boks.
Tom emballage (papir/pap)	To 1200 L container ved malke rummet og i maskinhuset	Henning Sejer	Henning Sejer	Tømmes ugentligt.
Tom emballage (plast)	Container mellem kostald og kælvning. Ca. 15 m ³	Henning Sejer	Henning Sejer	Tømmes ugentligt.
Lysstofrør og elsparepærer	Tankrum	Elektriker		Ca. 20 stk.
Jern og metal	På betonpladsen	Skrothandler		0-2 tons
Mælkefiltre	Brandbart i 1200 L container ved malke rummet	Henning Sejer	Henning Sejer	Tømmes ugentligt.

Tabel 12, Affaldshåndtering og mængder

Der opbevares ingen sprøjtemidler på ejendommen. Der findes spildolie, oliefiltre m.m. fra maskiner, da der også drives maskinstation fra ejendommen.

Al brændbart herunder tom emballage opbevares i to 1200 liters container, som er placeret ved malkestalden og maskinladen.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse, og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald, og der sorteres, opbevares og bortskaffes affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er opstillet 2 dieselolietank på hhv. 2400 L og 5900 L i den vestlige ende af maskinladen på fast bund.

Påfyldning sker inde i maskinladen. Pistolen til dieselolietanken er med automatisk stop ved fuld brændstoftank. Olieråvarer (motorolie, hydraulikolie, smøreolie mv.) og olieaffald opbevares i lukkede tromler i maskinladen. Olieaffald opbevares i en olietromle, der er placeret i en spildbakke.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori der er en instruks om hvordan uheld med olie skal håndteres.

3.8.4 Råvarer (B7)

3.8.5 Energiforbrug (B8)

På ejendommen anvendes der primært energi til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, belysning og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset. Staldene har naturlig ventilation, hvorfor der ikke anvendes el til ventilationsanlæg. Derudover er der ingen korntørringsanlæg på ejendommen, der anvender el.

Nuværende forbrug er skønnet ud fra aktuelle forbrugstal.

Type	Forbrug drift 2018	Forbrug efter
EI	364.740 kWh	ca. 368.500 kWh

Tabel 13: Energiforbrug før og efter.

Forbruget i nudrift er det faktiske årlige forbrug. Forbruget i ansøgt drift er et skøn, og ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er elforbruget på ca. 670 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer. Med maks. 550 årskøer er det 368.500 kWh.

Den nye tilbygning bliver også etableret med naturlig ventilation, og der installeres ikke nye energikrævende processer i forbindelse med udvidelsen.

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes, og de endvidere ventileres naturligt. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der er etableret anlæg til varmegenindvinding fra køling af mælken. I de eksisterende stalde anvendes varmen til opvarmning af vand til vaskevand og gulvvarme i teknikrum. Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have ovenlysplader i kip. Det er dog begrænset hvor mange m², der kan være med ovenlystaplader, før der vil opstå problemer med varme om sommeren pga. "drivhuseffekt".

3.8.6 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malkeanlæg, sanitære forhold samt forbrug i boligen. Ejendommen modtager vand fra egen boring, og har ikke en særskilt måler på, hvorfor vandforbruget til husdyrbruget ikke kendes. Derudover er der markvanding på ejendommen.

Af vandbesparende foranstaltninger genindvindes vandet således, at vand anvendes til køling af mælketanken og efterfølgende til blanding af foder og rengøring af malkestald.

Der er drikkekar til køerne. Vandet skiftes ca. 1-2 gange om ugen efter behov. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vask af malkestald mv. foretages med højtryksrensere.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er vandforbruget pr. ko af stor race ca. 33 m³ og pr. opdræt ca. 5,7 m³. Med maks. 550 årskøer og ca. 440 opdræt (0-24 mdr.) er det 20.658 m³.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

3.8.7 Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra bedriften består primært af vand fra rengøring af malkestald og drikkevandsspild.

Vand fra vask af malkestald og mælketank indeholder rengøringsmidler. Der anvendes kun godkendte midler. Da midlerne kan blive udskiftet efter almindeligt udbud og efterspørgsel, oplyses produktnavnene ikke. Malkestalden vaskes efter hver malkning og køletanken efter afhentning af mælk.

Generelt vaskes markmaskiner 2 gange om året (såmaskine, plov, harve, tromle og vogn). Vask foregår på betonpladsen ved gyllebeholderne, der har afløb til gyllebeholder.

Afledning af tagvand fra den nye tilbygning til kævestalden vil ske via nedsivning ved siden af bygningen. Afledning af tagvand fra stald C nedsives i en grøfter langs stalden, men det øvrige tagvand ledes til dræn, se evt. bilag 3.

Spildevandstyper	M ³	Afledes til	Renseforanstaltninger
Regnvand fra kombineret plads til kalvehytter, vaskeplads mv. (1.100 m ²)	ca.1.245	Via kanaler til gyllebeholder	Ingen
Tagvand og befæstede arealer	Ca. 12.500	Dels nedsivning og dels afledning til grøft og videre til Rebbøl Å	Ingen
Ensilageplads	Ca. 6446	Opsamlingsbeholder og udsprinkling	Ingen
Møddingsplads	Ca. 113	Via kanaler til gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehuset	Ca. 170	Ledes til septiktank og nedsivningsanlæg	Septiktank

Rengøringsvand og drikkevandsspild indgår i kapacitetsberegningen. Regnvand er beregnet ud fra 1131,5 mm pr. år jf. Klimatilpasning.dk.

3.8.8 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i afsnittene 2.5 -2.8. Et vigtigt forureningsbegrænsende tiltag er, at sikre at der er nok opbevaringskapacitet til husdyrgødning. Opbevaringskapaciteten på ejendommen er 11,7 måneder og fremgår af den vedhæftede kapacitetsberegning. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed opfyldt.

Ud fra placeringen af gyllebeholderene og et højdekurvekort vurderes det, at ved et evt. brud på en af gyllebeholderne vil gyllen brede sig mod nordvest ud på marken eller ud på Bjolderupvej. Mark er fald og vejforløbet ved Bjolderupvej er også i samme kote. Der er ingen vejgrøft ud for gyllebeholderne, så det er begrænset hvor langt gyllen kan sprede sig.

Der er samtidig langt (ca. 170 meter) til det nærmeste vandløb. Det vurderes derfor at risiko for udsivning til det omgivende miljø fra beholderne er minimal. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2). Ejer af ejendommen driver også maskinstation, og de hjælper med at fjerne gyllen.

Der er udformet en beredskabsplan for ejendommen.

Der står som nævnt dieselolietanke og spildolie i maskinhuset. Ved evt. udslip fra en af tankene vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2) og forsøge at opsuge olien med savsmuld, som ligger ved siden af tankene.

3.9 Forslag til egenkontrol (B7)

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagården retningslinjer. Ejendommen får ca. en gang om året kontrolbesøg af Arlagården.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og hver aften tages en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke om, anlæggene kører som de skal. Desuden er der indgået serviceaftaler på malkestald og mælketanken.

Desuden sker der:

- Der registreres dyr i CHR.
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af dyr sendt til slagtning.
- Før pumpning af gylle fra staldene bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle i gyllebeholderen.
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges.
- Der føres journal over medicinforbrug.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark/ gødningsplaner

3.10 BAT-Ammoniakemission (B9, C2)

BAT-niveauet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse til det eksisterende husdyrbrug. Det betyder, at BAT-niveau for de eksisterende staldafsnit som kostalden A, kælvningsstald, stald C og Gl. stald tager afsæt i et BAT-niveau, der er fastsat i tidligere godkendelse.

I den eksisterende godkendelse er der fastsat krav om, at der skal foretages skrabninger hver anden time af det faste gulv i kælvningsstald og i stald C, mens der er vilkår om, at der i stald A skal ske skrabning med robot eller stationær skraber hver 4. time på spaltegulvet.

Spalteskraberne på spaltegulv er taget af miljøstyrelsens teknologiliste, da test har dokumentet, at skraberne ikke har effekt på ammoniakfordampningen, som først antaget. Derfor kan den hidtidige miljøeffekt af spalteskrabere i forbindelse med behandlingen af ansøgninger om miljøgodkendelser eller tilladelse efter lovens nye §§ 16a og 16b ikke anvendes. Det følger af husdyrgødningsbekendtgørelsen bilag 3, Nr. 2.1.2, at ved genberegningen af virkemidler og teknologi, der er anført i den gældende godkendelse eller tilladelse, men som ved afgørelsen for den nye godkendelse eller tilladelse ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, reduceres BAT-kravet til staldafsnittet.

Det vil sige, at BAT-kravet til en eksisterende stald, der har en miljøgodkendelse med vilkår om spalteskraber, ved en ny ansøgning om udvidelse/ændring skal reduceres til det niveau, der beregnes uden effekten fra spalteskraber. Denne genberegne og alt andet lige højere emission anses herefter som værende det fastsatte BAT-krav for den eksisterende stald. Den nye forlængelse af kælvningsstald og kalveområdet tager afsæt i en "ny stald" i forhold til BAT-beregning.

BAT beregninger ved dybstrøelse i tilbygning

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 9914 kg NH₃-N/år, og ammoniakemissionen er på 9914 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8588	1326	9914
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8588	1326	9913
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Samlet BAT-beregning. Obs. En afrundingsfejl i tabellen under faktisk emission. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 210269.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald A	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald A	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kælvningsstald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kælvningsstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald C	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald C	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gl. stald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gl. stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Ny forlængelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Rundbuehal	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 15: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning (ny eller eksisterende stald) Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 210269.

BAT beregninger ved ½ dybstrøelse og ½ fast drænet gulv i tilbygning

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 9948 kg NH₃-N/år, og ammoniakemissionen er på 9948 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8622	1326	9948
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8622	1326	9947
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 16: Samlet BAT-beregning. Obs. En afrundingsfejl i tabellen under faktisk emission Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 211361.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kostald A	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald A	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kalveytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kælvningsstald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kælvningsstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Stald C	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Stald C	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gl. stald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gl. stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Ny forlængelse	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Ny forlængelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Rundbuehal	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

Tabel 17: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning (ny eller eksisterende stald) Tabel: Husdyrgodkendelse.dk skema 210269.

3.11 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet anlægget ligger så langt fra landegrænser.

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter (D1c)

(Bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Afstandskrav

Afstandskravet i forhold til nærmeste skel og offentlig vej vurderes at være overholdt, da der ikke sker en forøget forurening fra de eksisterende gyllebeholder. I forhold til den ansøgte produktion (400 kg NH₃-N/år) versus den eksisterende produktion (400 kg NH₃-N/år) i den gamle stald, sker der ligeledes ingen forøget forurening.

I forhold til afstandskravet til stuehuset og boring, vurderes afstandskravene at være overholdt. Da der i den gamle stald ikke sker en ændring eller forøget forurening, hvilket også gælder kostald A.

Landskab og kulturarv

Staldanlægget og gyllebeholderne ligger i Aabenraa Kommune vest for Bjolderup. Området er domineret af store landbrugsflader med en del læghegnsbeplantning. Denne beplantning gør, at ejendommens forholdsvis store bygningsmasse er afskærmet, når man passerer ejendommen på den nordlige vej, Hjortkærvej. Ejendommen ligger på Tinglev hedeslette, som er karakteriseret med flade brede vidder.

Ifølge Aabenraa Kommunes kommuneplan ligger husdyrbruget udenfor områder, der er udpeget som bevaringsværdige landskab, større uforstyrrede landskaber og særlige værdifulde geologiske beskyttelsesområder. Dele af anlægget er beliggende indenfor Aabenraa kommuneplans udpegnings for kulturhistoriske bevaringsværdier for kirkelandskaber.

Følgende beskrives for kirkelandskaber i kommuneplan 2015:

I kirkelandskabet kan der kun opføres bygninger eller tekniske anlæg m.v., hvis byggeriet eller anlægget ikke visuelt slører eller forringer indblikket til kirken eller virker forstyrrende på kirkens nære omgivelser.

Beplantning, der visuelt slører og forringer indblikket til kirkerne, skal undgås.

Placering af kalvehytterne sker på det befæstede areal ved kostalden og gyllebeholderne. Den eksisterende gamle stald og de eksisterende stalde på ejendommen vil skærme for store dele af kalvehytterne. Den nye tilbygning til kælvningsstald, vil blive forlænget med 53 meter mod nord, og gavlen på den nye tilbygning vil flugte med den eksisterende gavl på kostald A.

Hele bygningsmassen vil fortsat komme til at syne som en samlet masse. Landskabeligt vil kalvehytterne og den nye tilbygning komme til at fremstå som en naturligt integreret del af det eksisterende anlæg. Det vurderes, at der ikke sker en forringelse af det visuelle indtryk eller hvordan landskabet opleves ved etablering af en ny plads til kalvehytter samt en ny tilbygning til kælvningsstalden.

I forhold til det visuelle, kan man i forvejen se stald C fra kirken og maskinhuset ligger endnu tættere på kirken, så det visuelle indtryk ikke vurderes at blive væsentligt anderledes ved opførelse af den nye tilbygning.

Figur 7: Bjolderupvej 82 set fra Hjortkærvej mod øst. Foto: Google maps.

Ejendommen ligger uden for udpegningen "Særligt værdifulde geologiske beskyttelsesområder", og de nærmeste registrerede fredede område ligger ca. 300 meter fra ejendommen sydøst for ejendommen ved Bjolderup kirke.

Samlet set vurderes det, at udvidelsen ikke vil kunne påvirke kulturarv eller landskab negativt. Det vurderes endvidere, at der ikke er behov for beplantning i forbindelse med staldanlægget.

Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Af listen og ud fra kommunens egne registreringer fremgår det, at følgende arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget, se tabel 18.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Brunflagermus	Nyctalus noctula
Sydflagermus	Eptesicus serotinus
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus
Langøret flagermus	Plecotus auritus
Vandflagermus	Myotis daubentonii
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii

Stor Vandsalamander	Triturus cristatus
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Løgfør	Pelobates fuscus
Markfirben	Lacerta agilis
Odder	Lutra lutra

Tabel 18, Bilag IV arters udbredelse ved Bjolderupvej 82

Se afsnit 4.3 om registreringer i umiddelbar tilknytning til staldanlægget.

Flere af områdets søer og vådområder *kan* være levested for særligt beskyttede arter af padder. Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter er vandhuller og enge fra ca. 300-400 m fra husdyrbruget. Der er ikke registreret bilag IV-arter på selve ejendommen. De nærmeste registreringer af bilag IV-arter er ca. 600 meter fra ejendommen, hvor der er registreret løgfør ved en sø jf. naturdata.dk

Husdyrbruget ligger indenfor økologiske forbindelser ifølge Aabenraa GIS kort. Nærmeste vandhul, hvor der *kan* leve padder ligger ca. 300-400 meter væk, og der er træbeplantning omkring det. Det vurderes derfor, at husdyrbruget ikke forstyrrer evt. bilag IV arter i vandhullet. Da der ikke fjernes hverken træer, stenbunker eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder for flagermus, vurderes det desuden, at der ikke er risiko for at forstyrre evt. flagermus på ejendommen.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser af BAT-niveauet for ammoniak overholdes. BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakdepositionen til nærmeste natur er beskrevet under punkt 3.5.

Ammoniaktotaldepositionen beregnet i skema 210269 og scenarieberegning 211361 til nærmeste kategori 1-natur ved Uge er på 0,0 kg N/ha/år. Da total depositionen er på 0,0 kg N/ha/år, er det ikke undersøgt nærmere, hvorvidt der ligger andre husdyrbrug, som ikke fremgår af husdyrgodkendelse.dks kumulationskort. Det samme gælder et muligt fremtidige kategori 1 naturområde ved Søstvej. Her er total depositionen 0,0 kg N/ha/år. Kravene til total depositionen vurderes overholdt.

Den nærmeste kategori 2-natur jf. miljøstyrelsens udpegninger er ved Årtoft plantage vest for uge. Da afstanden er over 4 km er der ikke foretaget beregning af deposition til dette område.

Ifølge Aabenraa kommune GIS temakort over kategori 1, 2 og 3 natur ligger der et kategori 2 naturområde ca. 2100 meter syd for ejendommen. Dette område modtager en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år (beregnet i skema 210269 og scenarieberegning 211361), og kravet til kategori 2 natur er en total depositionen på 1 kg N/ha/år

I forhold til kategori 3-natur er den beregnede merdeposition til et kategori 3 naturområde på 0,5 NH₃-N/år i skema 210269. Det vurderes, at kravet på 1 kg N/ha/år til merdeposition er overholdt.

I forhold til scenarieberegningen skema 211361, der har den største merdeposition, modtager de nærmeste § 3 område, en merdeposition på 0,3 og en totaldeposition på 1,1 N/ha/år. Total kvælstofdepositionen i Aabenraa Kommune ligger ifølge Institut for Miljøvidenskab, Aarhus Universitet på 19,6 kg N/ha for 2016². I forhold til det udpegede naturområder, vurderes den øvre tålegrænser ikke at være overskredet.

Tålegrænser for natur fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grøsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 19: Tålegrænser for terrestriske naturtyper³.

Potentiel ammoniakfølsom skov

Nord for ejendommen (nævnt som "7. Pol. Nh₃ skov" i tabel 8 og 9) er der udpeget en potentiel ammoniakfølsom skov. Ved gennemgang af kriterierne for ammoniakfølsomme skove jf. § 2 punkt 3, d i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, fremgår der ikke skov på de lave historiske målebordsblade fra 1926-1941 og de preussiske kort fra 1880. Af ortofoto af 1954 fremgår der en ejendom på området og dyrkede arealer. Området er ikke udpeget som "naturmæssigt særlig værdifuld skov" ifølge miljøGIS. På grundlag af de nævnte kriterier vurderes skoven ikke at være ammoniakfølsom skov, hvorfor den beregnede merdeposition på 0,8 kg N/ha/år ikke vil have negativt indvirkning på skoven.

Ved Bjolderup kirke er der udpeget en potentiel ammoniakfølsom skov (nævnt som: "14. Pot. Nh₃ skov" i tabel 8 og 9). Området modtaget en merdeposition på 0,3 kg N/ha/år. Da området modtager mindre end 1 kg N/ha/år, vurderes er kravet jf. 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen at være overholdt.

² https://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositionstables.asp?period=2016&water=kommuner&Select=Vis+tabel

³ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

Bilag IV

Som nævnt i afsnit 3.5 er der registeret en løgfrø i en mose 630 meter fra ejendommen, derudover kan der findes andre bilag IV arter i forbindelse med de registrerede § 3 arealer og de potentielle ammoniakfølsomme skove. Den beregnede merdepositioner på 0,3 kg N/ha/år til mosen (nævnt som "4.k3.mose i tabel 8 og 9) hvor der er registeret en løgfrø, vurderes ikke at medføre en tilstandsændring af de nærliggende naturområder.

Ud fra den betragtning vurderes det ikke, at kunne medføre en tilstandsændring til § 3 naturområdet, hvorfor det vurderes, at det heller ikke vil kunne påvirke en bilag IV-art. Potentielle bilag IV-arter i Aabenraa kommune er beskrevet under punkt 4.1.

4.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtberegningerne er beskrevet under punkt 3.6. Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtmission.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgenerafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgenerafstandene.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

4.5 Støjgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støj fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.1.

Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs. Plansiloerne ligger ca. 150 meter fra nærmeste nabo på hhv. Bjolderupvej 81 og fra gyllebeholder til Bjolderupvej 85 er der 75 meter (som er ejet af driftsherren).

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, pga. afstanden til naboer samt at mange af de støjende aktiviteter i forbindelse med husdyrbruget sker indenfor i malkestalden eller teknikrum.

---

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1467 af 06/12/2018

4.6 Støvgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støv fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.2.

Generelt vurderes støv at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, da transportvejene rundt om ejendommen er befæstet. Derudover fejles veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

Plansiloerne ligger ca. 150 meter fra nærmeste nabo på Bjolderupvej 81. Håndtering af ensilage er normalt ikke en støvende aktivitet, hvorfor det vurderes ikke at kunne genere naboerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

4.7 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Som det fremgår punkt 3.7.3 og bilag 6 er der udvendig belysning på husdyrbruget. Og som det fremgår af beskrivelsen vurderes det, at belysning ikke kan påvirke nærmeste naboer væsentligt, idet det udvendig belysning er af mindre karaktere.

De opsatte projektører ved kalvehytterne vurderes ikke at medføre væsentlig forøgelse af husdyrbruget lysbidrag, da de er skjult af de eksisterende bygninger og kun anvendes i begrænset tidsrum i løbet af dagen. Vågelys i staldene, vurderes ikke at medføre væsentlige lyspåvirkninger for omgivelserne.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og vurderes derfor ikke at kunne genere de nærmeste naboer.

4.8 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 3.7.4.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes, at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Det vurderes ligeledes, at der ikke er risiko for væsentlig påvirkning af menneskers sundhed.

4.9 Transporter (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.5.

Som nævnt sker transporter ad Bjolderupvej. Da ingen naboer ligger overfor indkørslerne til ejendommen, vurderes transporterne til og fra ejendommen ikke at skabe en større gene for naboerne.

Transporterne stiger ikke væsentlig i forbindelse med ændringen. Årsagen er, at fx gyllevognskørsel sker med større vogne. Ansøger har stor fokus på, at bedriften og maskinstationen ikke giver unødighed gene i Bjolderup. Derfor forsøger ansøger, at store dele af transporterne bliver ført vest ad Bjolderupvej til Hjortkærvej.

Samlet vurderes det, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, da antallet er uændret samt at ansøger forsøger at skåne Bjolderup for unødige transporter.

4.10 Energi (D1c)

(Klima)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.4. Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

For Bjolderupvej 82 anvendes genvinding af varme fra mælkekøling, og ved at spare på strømmen ved at anvende det naturlige lys og varme. Derudover skiftes lysstofrørene løbende ud med LED.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Vandforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5.

Der er foretaget vandbesparende tiltag ved, at vand genindvindes. Vand anvendes først til køling af mælketanken og efterfølgende til blanding af foder samt vask af malkestald.

Grundvand og overfladevand

Ejendommen ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige – ikke særlige) og udenfor indvindingsområde og opland. Da de eksisterende stalde er etableret med tætte bunde og kanaler, er der ingen risiko for udsivning til det omgivende miljø. Gyllebeholdere, fortank og gyllerør er ligeledes etableret tætte, hvorfor der heller ikke her er risiko for udsivning til det omgivende miljø. Den nye dybstrøelsesstald etableres på samme vis.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.14 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

4.15 Alternative løsninger (D1d)

Ansøgningen indsendes for dels at få mulighed for fri produktion på eksisterende produktionsarealer samt for at få godkendt planlagte ændringer på husdyrbruget.

Af alternativer er drøftet muligheden at tilbygningen på kælvningsstalden skulle placeres i forlængelse af kostald A eller stald C. Dette er dog fravalgt, da dette vil give logiske udfordringer. Derudover vil det ikke

harmonere landskabeligt. Derudover afsætter ansøger pt. en mindre andel dybstrøelse til et gård-biogas. Ansøger har overvejet om en større del af husdyrgødningen skal sendes til et biogasanlæg, men har endnu ikke taget endelig stilling.

Såfremt ansøgningen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i den nuværende revurderede miljøgodkendelse fra 2016. Denne miljøgodkendelse vil ikke skulle revurderes næste gang, da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug og totaldepositionskravene i forhold til kategori 1- eller kategori 2-natur er overholdt.

Af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger er mulighederne for indførsel af teknologi på kvægbedrifter begrænset. Skraber af spaltearealet ikke længere er optaget på teknologilisten er dette ikke en mulighed. I forhold til installering af forsurening af gyllen vil dette kun være muligt i ejendommens kostald, da de andre stalde er udformet med fast drænet gulve, hvor forurening ikke er en mulighed. Eneste mulighed for at indføre en ammoniakbegrænsende foranstaltning er ved at overdække de eksisterende gylletanke. Da BAT-kravet er overholdt, og at ejendommen delvis er beliggende indenfor Aabenraa kommuneplans udpegning for kulturhistoriske bevaringsværdier for kirkelandskaber er en teltoverdækning fravalgt.

4.16 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9 og 4.13 (befolkningen og menneskers sundhed), 4.1, 4.2 og 4.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter), 4.10, 4.11, 4.12 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 4.1 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

4.17 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. Beredskabsplanen er i forbindelse med denne ansøgningsproces blevet opdateret.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

4.18 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba.i jordbrug, Henriette Fries, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse/ændring af husdyrbruget på Bjolderupvej 82 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

6. Bilag

Bilag 1 Oversigtskort over husdyrbruget Bjolderupvej 82

Bilag 2 Oversigt over placering af produktionsarealer

Bilag 3 Afledning til gylletank og tagvand

Bilag 4 Ejendomsoversigt over affald og ressourcer

Bilag 5 Ejendomsoversigt over ind-udkørsel, støj

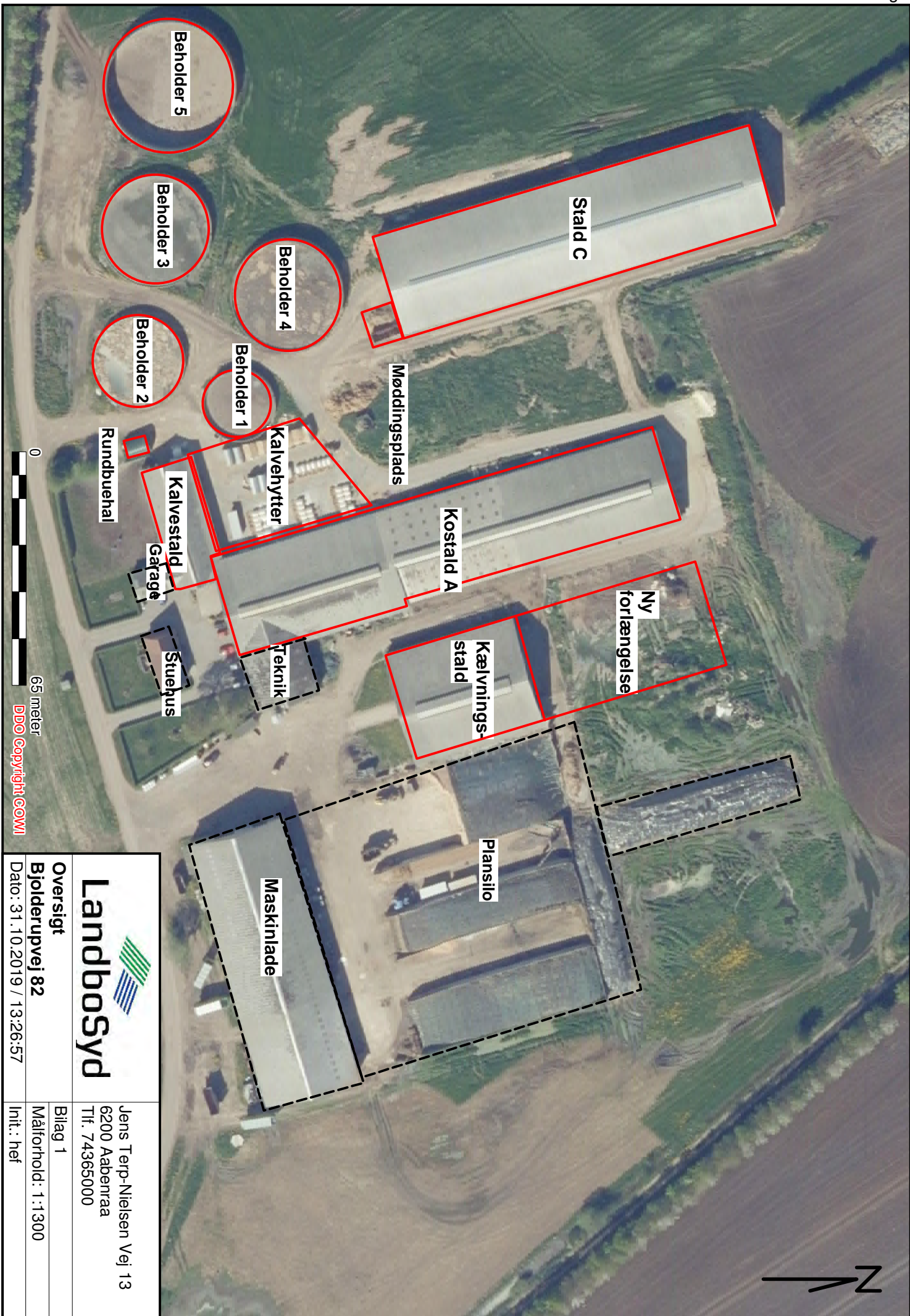
Bilag 6 Ejendomsoversigt over lys

Bilag 7a Bygningstegning, dybstrøelse

Bilag 7b Bygningstegninger, dybstrøelse og sengestald

Bilag 8 Beredskabsplanskort

Bilag 9 Kapacitetsberegning

Landbosyd

Jens Terp-Nielsen Vej 13

6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Overblik

Bilag 1

Bjolderupvej 82

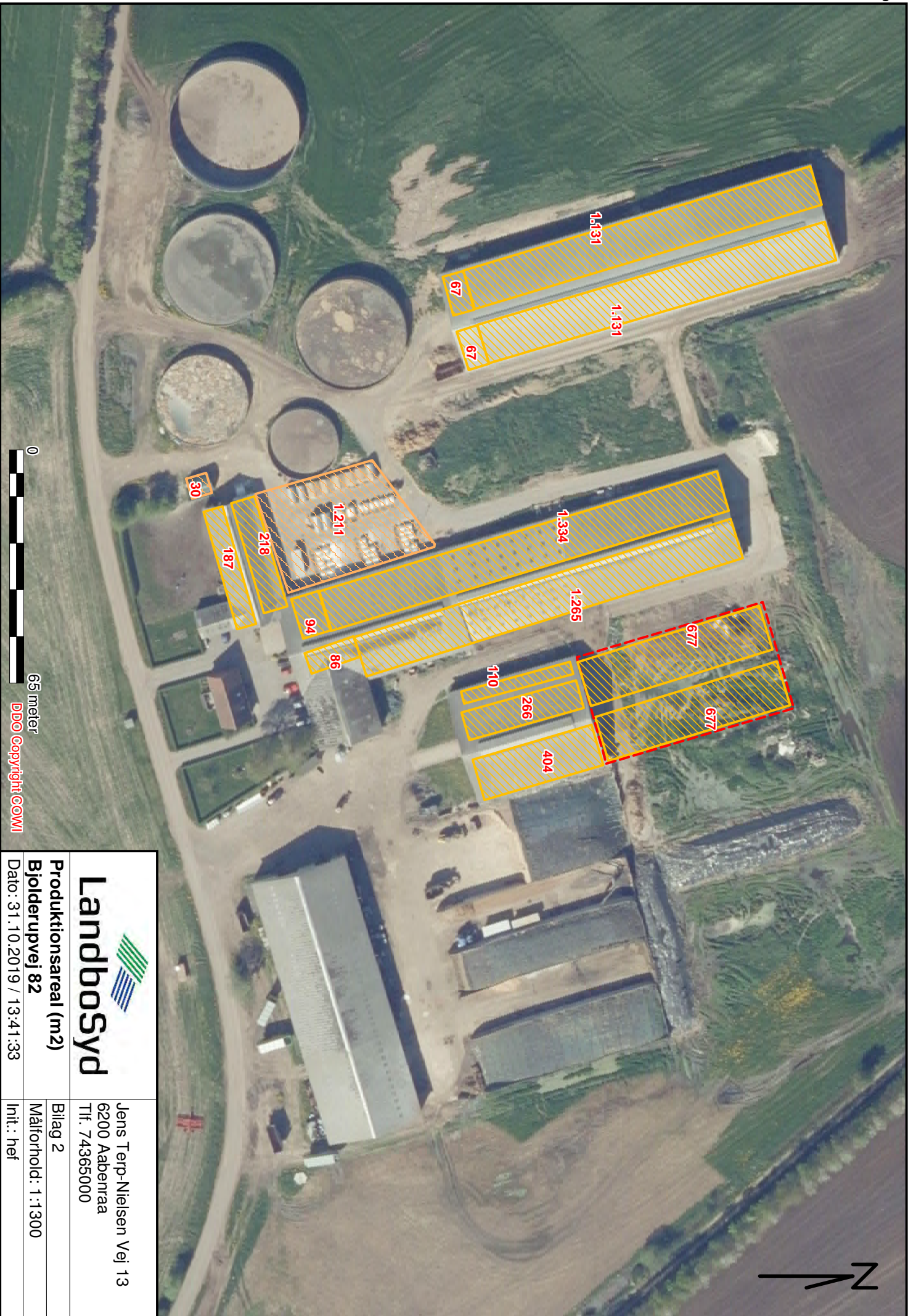
Måltforhold: 1:1300

Dato: 31.10.2019 / 13:26:57

Int.: hef

65 meter

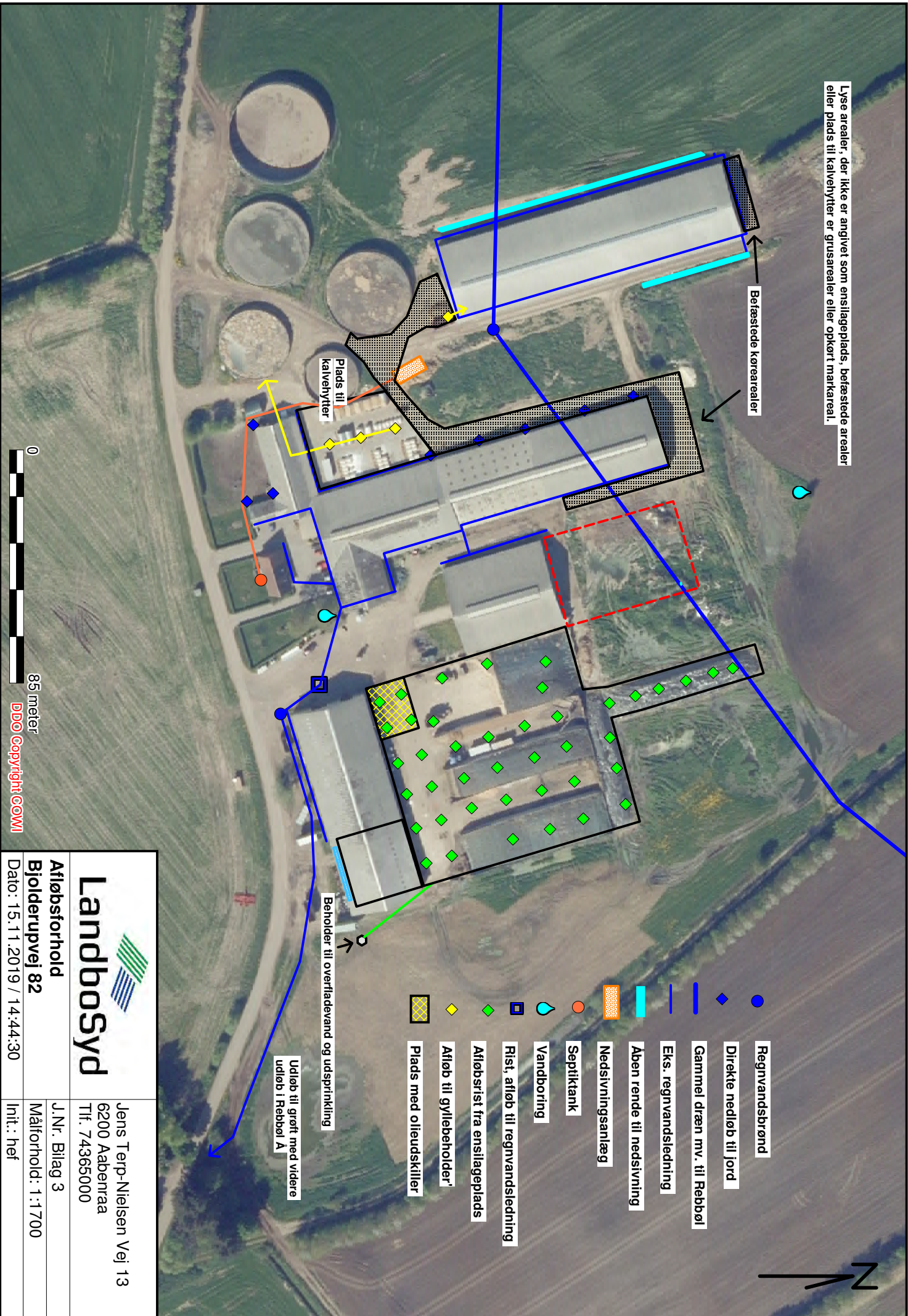
DDO Copyright © WMI

0
65 meter
DDO Copyright © WMI

 <h1>Landbosyd</h1>		Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000	
Produktionsareal (m2)		Bilag 2	
Bjolderupvej 82		Målforshold: 1:1300	
Dato: 31.10.2019 / 13:41:33		Init.: hef	

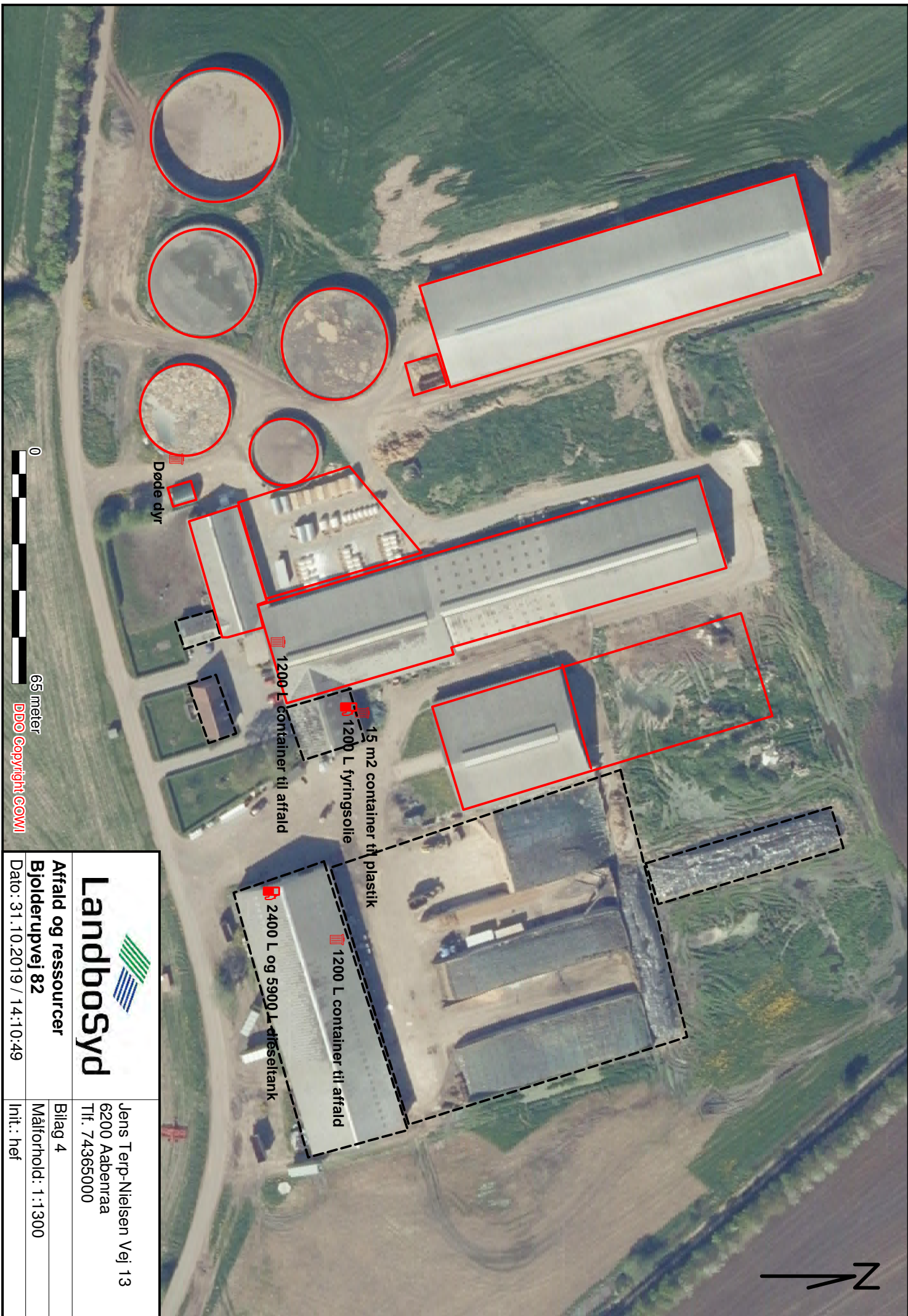
Lyse arealer, der ikke er angivet som ensilageplads, befæstede arealer eller plads til kalvehytter er grusarealer eller opkørt markareal.

Landbosyd

Afløbsforhold Bjolderupvej 82 Dato: 15.11.2019 / 14:44:30		Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
J.Nr. Bilag 3 Måltforhold: 1:1700 Init.: hef		

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Affald og ressourcer

Bjolderupvej 82

Dato: 31.10.2019 / 14:10:49

Bilag 4

Målforhold: 1:1300

Int.: hef

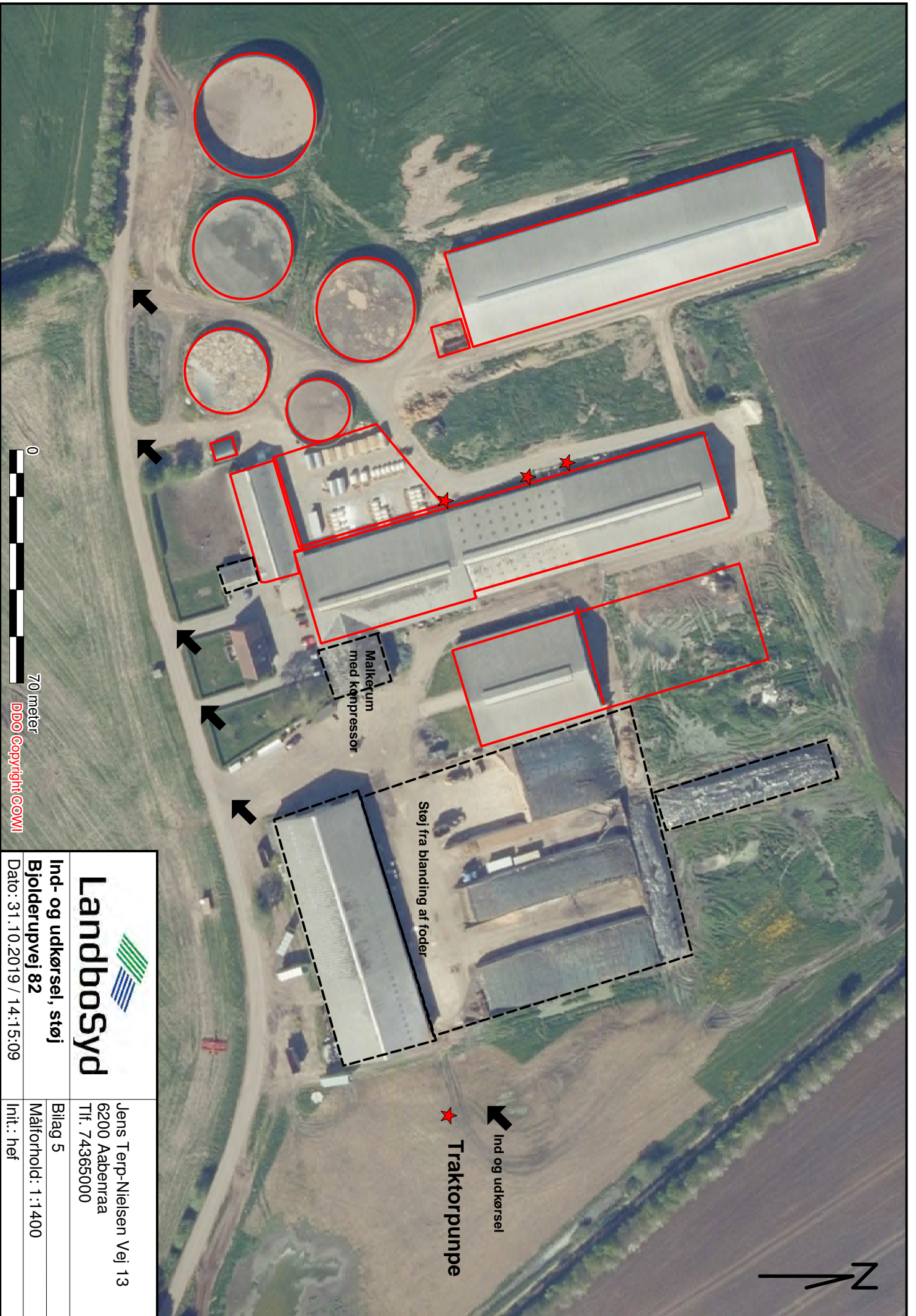
65 meter

0

DDO Copyright © WMI

Landbosyd

Ind- og udkørsel, støj
Bjolderupvej 82

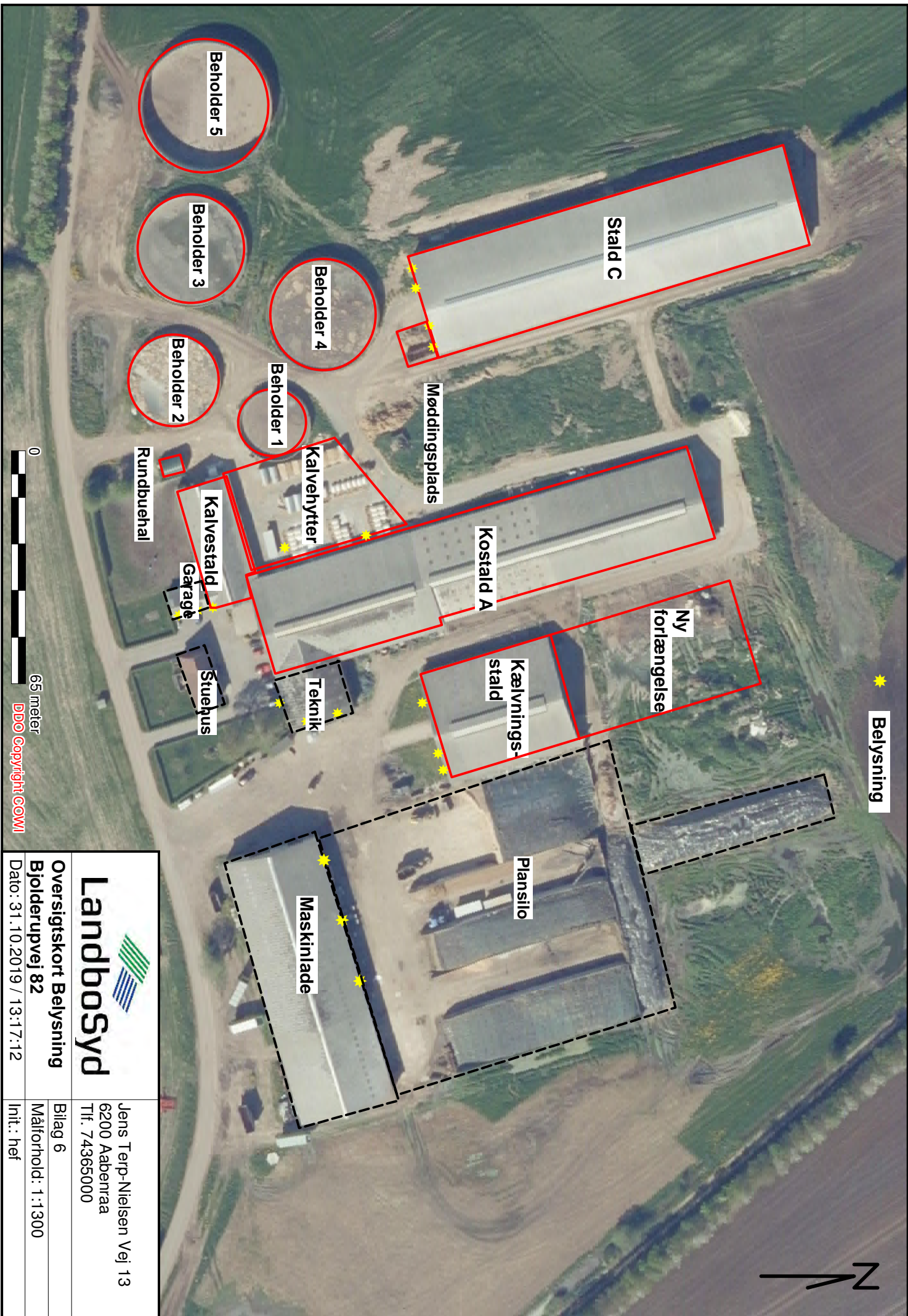
Dato: 31.10.2019 / 14:15:09

Jens Terp-Nielsen Vej 13
6200 Aabenraa
Tlf. 74365000

Bilag 5

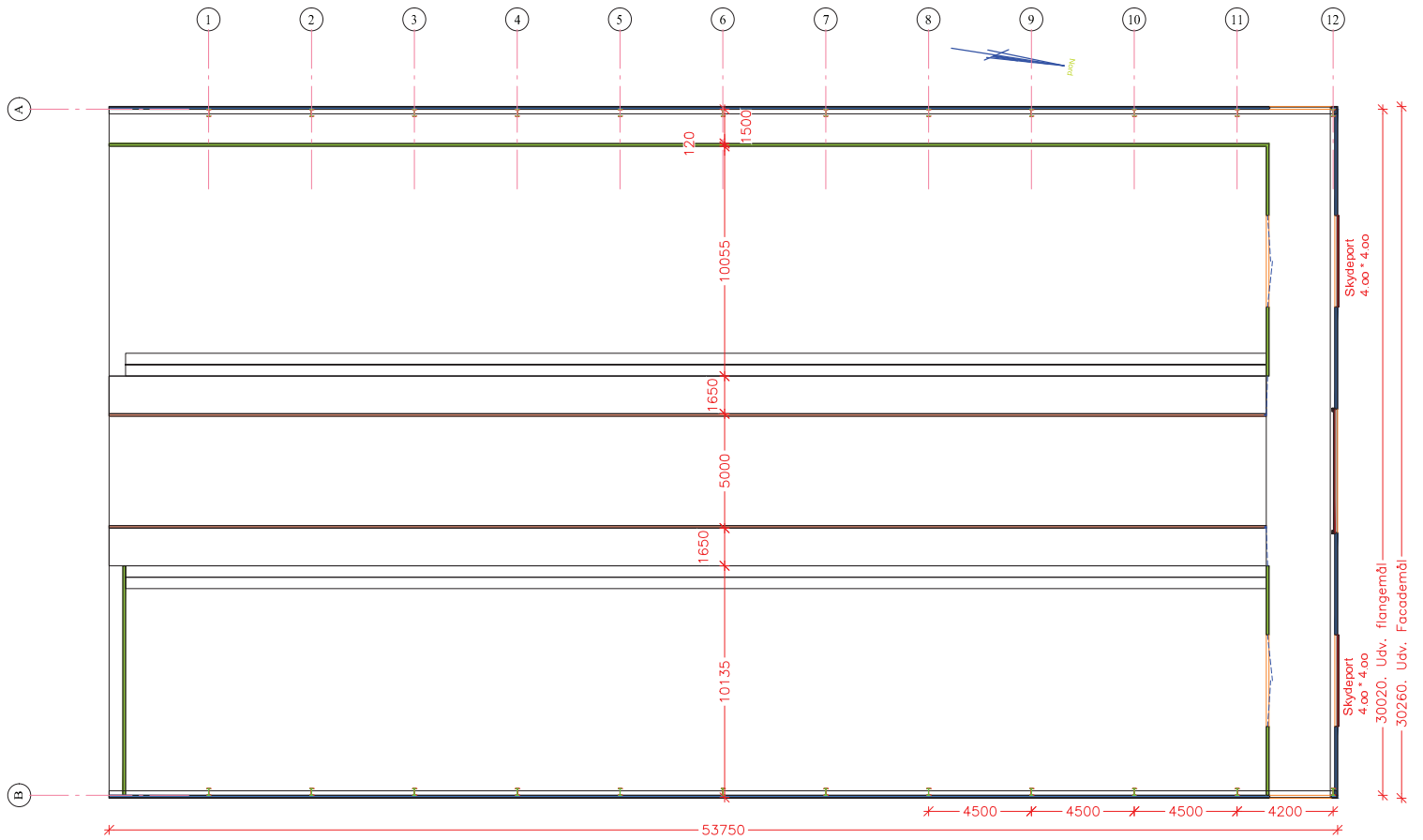
Måltørhold: 1:1400

Int.: hef

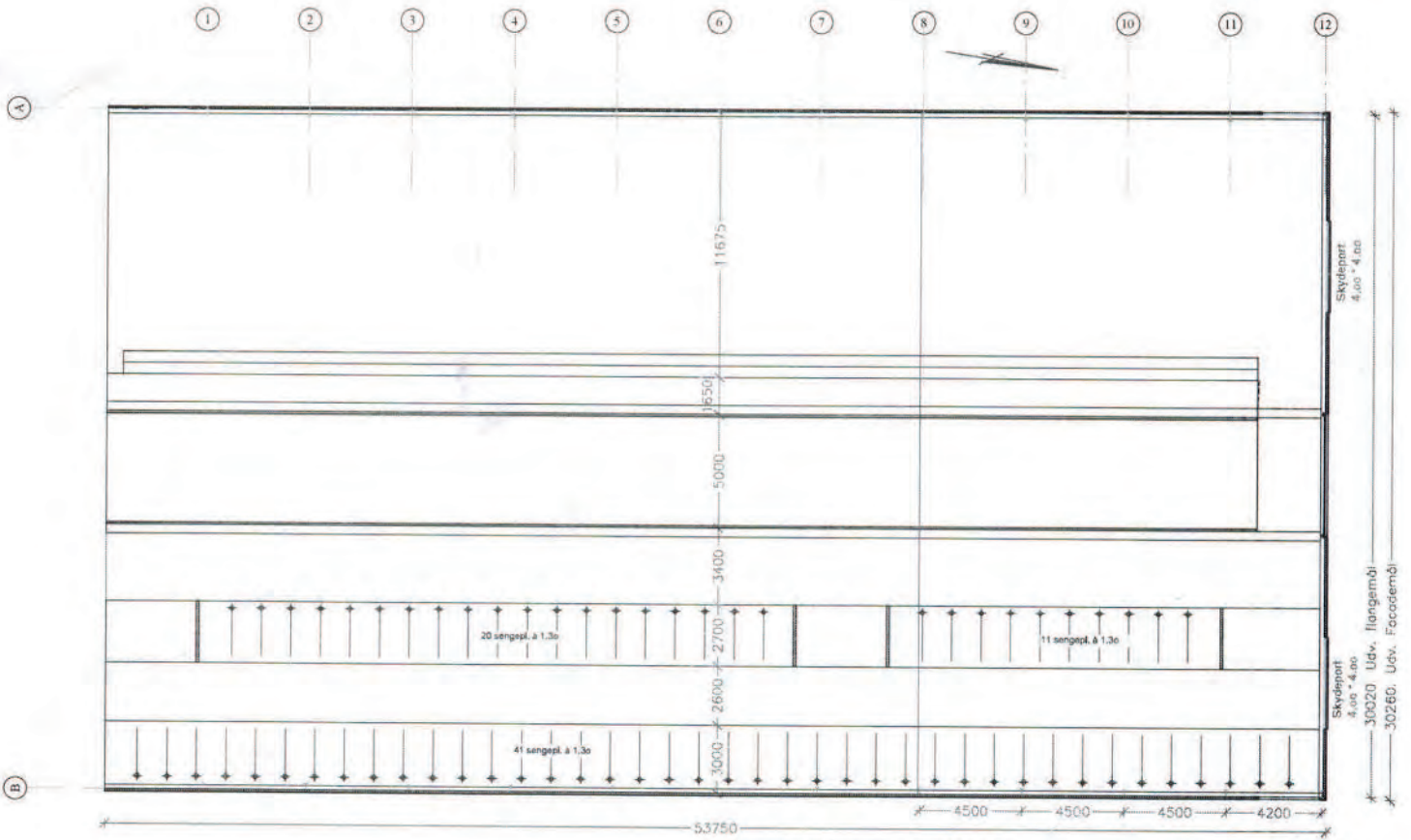

 <p>Landbosyd</p>	<p>Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000</p>	
	<p>Bilag 6</p>	<p>Målforhold: 1:1300</p>
<p>Overigtskort Belysning Bjolderupvej 82</p>		<p>Init.: hef</p>
<p>Dato: 31.10.2019 / 13:17:12</p>		

0 65 meter
DDO Copyright COWI

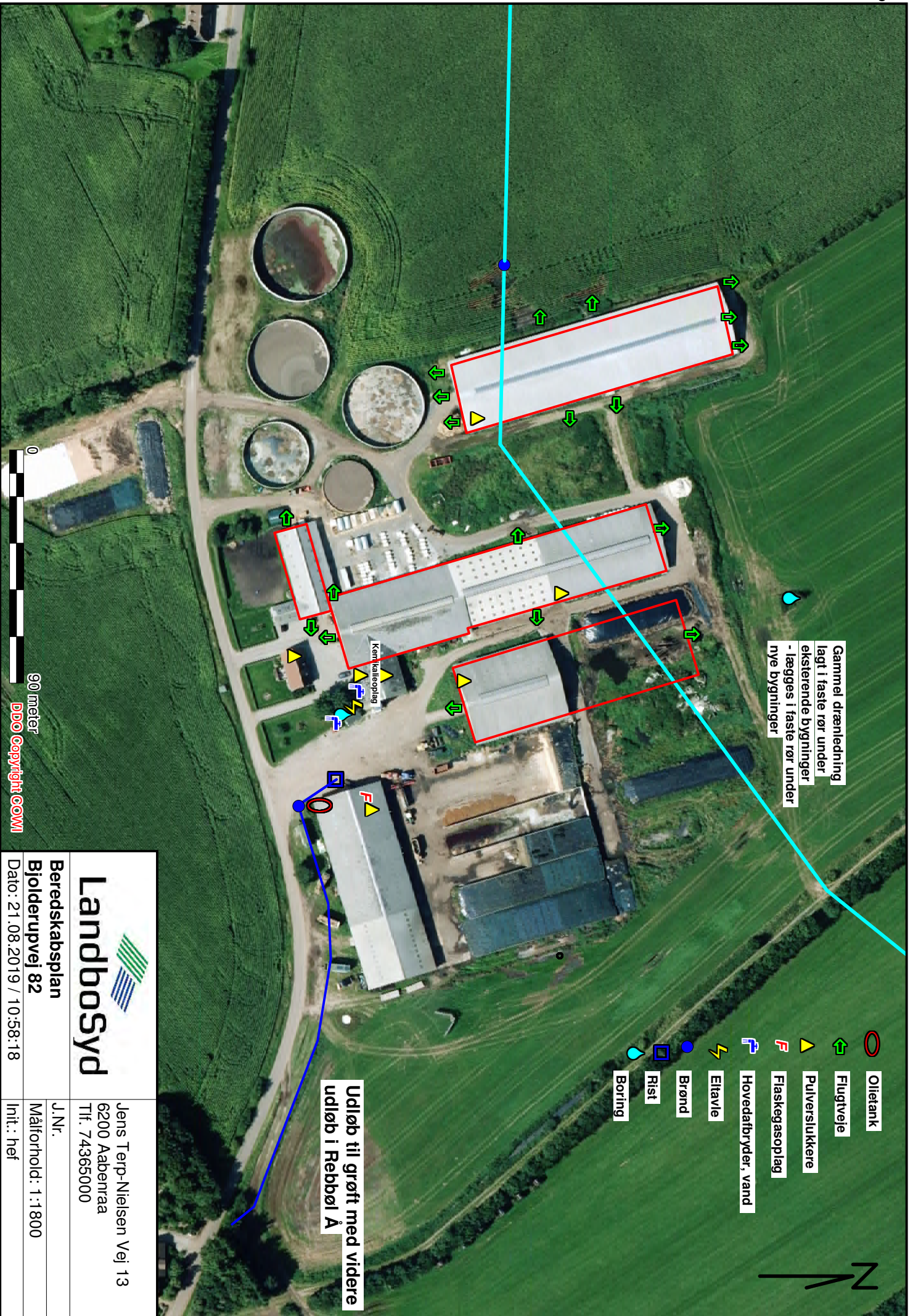
Denne tegning tilhører Jejsing Trælast A/S og må ikke anvendes af udeforstående.		Tegningen er ikke målfast	
 Jejsing Trælasthandel & Bygningsneckeri		Emne: Tilbygning Til Velfærdsstald	
Byghj.: Erik Kristensen		Dato: 2018.12.20	Rev.:
Byggeadresse: Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev		Målt:	Sign.: LTP
Tlf./mobil: 2164 5956			

Over en tegning eller tegning fremsendes jeg på alle anvendte af udvekslingsbånd.

Tegning nr. eller ark-nr.

Jejsing Trælasthandel & Bygningsnedkeri	Emne: Tilbygning Til Velfærdsstald	Sagsnr.: Tegn.nr.:
	Bygh.: Errik Kristensen	Dato: 2018 12.20
Byggeadresse: Bjolderupvej 82, 6392 Bolderslev		Mål: Tilpas A3
Tlf./mobil: 2164 5956		Sign.: LTP

Gammel drænledning
lagt i faste rør under
eksterne bygninger
- lægges i faste rør under
nye bygninger

- Oiletank
- Flugtvej
- Pulverslukker
- Flaskegasoplag
- Hovedafbyder, vand
- Ellavle
- Brønd
- Rist
- Boring

Udløb til grøft med videre
udløb i Rebbøl Å

	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1800 Init.: hef
Beredskabsplan Bjolderupvej 82	Dato: 21.08.2019 / 10:58:18

90 meter
DDO Copyright GWM

Kapacitetsberegning for Blødderupvej 92 med dybstrøelse i tillægning

	I alt*	Sengestald	Dybstrøelse	Alder ind	Alder ud
Køer, 1 tung race:	545	359	186		
Smalkøer (0-6 mdr):	109		109	0	6
Opdræt (6-24 mdr):	753		328	6	24

Forventet ydelse (EKM)

11000

Korrektion fkt. forventet ydelse

Jf. normal: For hver 100 kg energikorrigeret mælk (EKM), som produceres mere end 10.603 kg EKM pr. årsko, tillægges 0,53 % af kvælstoffet. N udgør 150,66 kg.

Normydelse/kvægt	Ekstra ydelse	N norm	Korrektionsfaktor
	10691	309	155,5
6-24 mdr:			1,0164
			0,9486

Gylle og vand

Gylle
Mælkekøer: Sengestald med spalter (kanal, bagkyl eller ringkanal)
Kvæer: Fast drænet gulv med skraber og afløbsløb

Norm	Korrigeret norm	Gødning i ton	Gødning i m ³
31,46	31,98	114,79	114,79
6,44	6,11	20,04	20,04

Areal (m²)

Norm	Korrigeret norm	Vand m ³
1100	1131,5	1245
100	1131,5	113

Nedløb fra befæstet areal ved kælvhytter

Møddingsplads

I alt **14841**

Dybstrøelses

Norm	Korrigeret norm	Dybst i ton	Dybst i m ³
15,98	16,24	30,21	5136
1,89	1,89	206	350

Køer, dybstrøelse

Smalkøer, dybstrøelse

I alt	I alt møddingsplads	I alt till markstak	Opbevaringskapacitet
			5485
			350
			5136

	Volumen m ³	Volumen m ³	Volumen m ³
Gyllebeholder 1	1100		
Gyllebeholder 2	2030		
Gyllebeholder 3	3200		
Gyllebeholder 4	3200		
Gyllebeholder 5	4994		
Møddingsplads	255	0	220,5
Total opbevaringskapacitet	14524	0	220,5
Opbevaringskapacitet i mdr.:	11,7	0,0	7,6

Forventet dyrehold

546 Arskøer
0,8 Opdræt pr. kø (kvælkøer, 0-24 mdr.)
436,8 Opdræt i alt (0-24 mdr.)
28 Opdræt pr. måned
109 Køer 0-6 mdr.
328 Kvæer 6-24 mdr.

* Opdræt er fordelt med ca. 18 dyr i hver måned ud fra forventet kævningsalder på 24

Transporter

Gylleudbringning	Kapacitet	Enhed	Transporter
	28 m ³		530
Dybstrøelse		22 tons	147

Volumenwægte

Gylle	m ³ /ton	1
Dybstrøelse		1,7

** Jf. klimatilpasning.dk er den gennemsnitlige daglige nedbør

Kapacitetsberegning for Bjølderupvej 92 med dybstrøelse og fast drænet gulv i tilbygning

	I alt*	Sengestald	Dybstrøelse	Alder ind	Alder ud
Køer, 1 tung race:	550	444	105	0	6
Smalkøe (0-6 mdr):	109		109	0	6
Opdræt (6-24 mdr):	753	328		6	24

Forventet ydelse (EKM)

11000

Korrektion til forventet ydelse

Jf. normal: For hver 100 kg energikorrigeret mælk (EKM), som produceres mere end 10.603 kg EKM pr. årsko, tillægges 0,53 % af kvælstoffet. N udgør 150,66 kg.

Ekstra ydelse	N norm	Korrektionsfaktor
10691	309	155,5
6-24 mdr:		0,3486

Gylle og vand

Gylle

Mælkekoer: Sengestald med spalter (kanal, bøjshv eller ringkanal)
Kvier: Fast drænet gulv med skraber og øjleløb

Vand

Nedløb fra befæstet areal ved kalvehytter
Møddingsplads

	Norm	Korrigeret norm	Gødning i ton	Gødning i m ³	Vand m ³
I alt					17728

Dybstrøelses

	Norm	Korrigeret norm	Dybstr. i ton	Dybstr. i m ³
Køer, dybstrøelse	15,98	16,24	1705	2899
Smalkøe, dybstrøelse	1,89	1,89	206	350

I alt

I alt møddingsplads				3249
I alt til markstak				350
Opbevaringskapacitet				2899

	Volumen m ³	Volumen m ³	Volumen m ³
Gyllebeholder 1	1100		
Gyllebeholder 2	2030		
Gyllebeholder 3	3200		
Gyllebeholder 4	3200		
Gyllebeholder 5	4994		
Møddingsplads		255	220,5
Total opbevaringskapacitet	14524	0	220,5
Opbevaringskapacitet i mdr.:	9,8	0,0	7,6

Forventet dyrehold

550 Arskøer
0,8 Opdræt pr. ko (kviekøve, 0-24 mdr.)
440 Opdræt i alt (0-24 mdr.)
18 Opdræt pr. måned
110 Køve 0-6 mdr.
330 Køve 6-24 mdr.

* Opdræt er fordelt med ca. 18 dyr i hver måned ud fra forventet kævningsalder på 24

Transporter

	Kapacitet	Enhed	Transporter
Gylleudbrugging	28 m ³		633
Dybstrøelse		22 tons	87

Volumenægte

Gylle	m ³ /ton
Dybstrøelse	1,7

** Jf. Klimatilpasningsplan er den gennemsnitlige daglige nedbør 3,1 mm (observationsdata 1986-

Staldnavn	Staldsværelse (m ²)	Produktion	Anvendelse	Produktionsareal (m ²)	Antal dyr pr. m ² / stk. m ² pr. år		I alt antal dyr
					Antal dyr pr. m ²	stk. m ² pr. år	
Ansægt drift							
Kostald A	3459	(#153020) Mælkekøer, kvier og stude, Sengestald med spalter (kennal, bægskyl eller mngkennal)	køer	2685	7,99	336	Køer
		(#153029) Mælkekøer, kvier og stude, Dybstrøelse	køer	94	8,36	11	Køer
Kælvhytter	1211	(#153036) Kåve, (under 6 mnd.,) Dybstrøelse	kåve	1211	1,31	1586	Kåve
	1110	(#153042) Mælkekøer, kvier og stude, Dybstrøelse	køer	110	8,36	13	Kåve
Kælvingsstald	1110	(#153038) Mælkekøer, kvier og stude, Fast drennet gultv med skraber og alleenløb	køer	670	4,16	161	
	2943	(#153054) Kåve, (under 6 mnd.,) Dybstrøelse	kåve	134	1,31	176	
Stald C	420	(#153048) Mælkekøer, kvier og stude, Fast drennet gultv med skraber og alleenløb	køer	2262	3,82	592	
		(#153058) Mælkekøer, kvier og stude, Sengestald med spalter (kennal, bægskyl eller mngkennal)	køer	187	7,99	23	
GI stald			kåve	218	1,31	286	
Ny fodrængelse	1622	(#167960) Mælkekøer, kvier og stude, Dybstrøelse	køer	1354	8,36	162	

Staldnavn	Staldsværelse (m ²)	Produktion	Anvendelse		Produktionsareal (m ²)	Antal dyr pr. m ² / stk. m ² pr. år		I alt antal dyr				
			Køer	Kalve		7,99	8,36	336	Køer	550	105	444
Ansægt drift												
Kostald A	3459	(#153020) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bægsky eller mngkanal)	køer		2685	7,99	8,36	336	Køer	550	105	444
		(#153029) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	køer		94	1,31	1,31	121	Køer	753		
Kalvehytter	1211	(#153036) Kalve, (under 6 mnd.), Dybstrøelse	Kalve		1211	8,36	8,36	1586	Kalve			
Kællingsstald	1110	(#153042) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	køer		110	4,16	4,16	161				
		(#153038) Mælkekøer, kvier og stude. Fast drenet gulv med skraber og alleenløb	Kalve		670	1,31	1,31	176				
Stald C	2943	(#153054) Kalve, (under 6 mnd.), Dybstrøelse	Kalve		134	3,82	3,82	592				
		(#153048) Mælkekøer, kvier og stude. Fast drenet gulv med skraber og alleenløb	køer		2262	7,99	7,99	23				
GI stald	420	(#153058) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bægsky eller mngkanal)	køer		187	1,31	1,31	286				
		(#153056) Kalve, (under 6 mnd.), Dybstrøelse	Kalve		218	8,36	8,36	81				
Ny fodrængelse	1622	(#167860) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	køer		677	7,99	7,99	85				
		(#169960) Mælkekøer, kvier og stude. Fast drenet gulv med skraber og alleenløb	køer		677							